

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanske letne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo.
Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15 621.

Št. 124

Ljubljana, torek, dne 2. junija 1931

Leto II.

Triumfalen sprejem kraljevske dvojice v Zagrebu

Nenapovedan prihod - Ogromno navdušenje množice - Nj. Vel. kralj in kraljica pri sv. maši - Vladaarjevo zanimanje za Sokolstvo na deželi - Hvaležnost naroda

Zagreb, 31. maja. Prekrasen solnčni dan je v nedeljo zasijal nad Zagrebom. Ulice so se pokazale nekako svečaneje kakor sicer. To mrzlično hitenje in vrvenje po njih — kakor bi ljudje pričakovali nekega velikega dogodka.

Po mestu so se bili namreč že pred nekaj dnevi razširili glasovi, da prideta v Zagreb Nj. Vel. kralj in kraljica, da pre-

Kraljevska dvojica v Zagrebu

Zopet preživlja naš beli Zagreb kraljevske dneve, zopet pozdravlja hrvaška prestolnica z največjim navdušenjem svojega kralja in svojo kraljico. Vse zagrebško življenje se je s prihodom kraljevske dvojice oživel in po zagrebških ulicah valove zopet navdušene množice, da pozdravijo svojega kralja in da se poklonijo svoji kraljici.

Nenapovedan in nepričakovan je bil prihod kraljevske dvojice v Zagreb in vendar se je k sprejemu kraljevske dvojice zbral naenkrat ves Zagreb in hipoma ter sam od sebe priredil visokima gostoma naravnost triumfalen sprejem. Ta spontanost, ta nenadnost manifestacij je najlepši dokaz, da je vsemu Zagrebu ljubezen do kraljeve dvojice v resnici globoko zasidrana v srcu in da je vedno pripravljeno, da se na naravnost elementaren način manifestira.

Že pri prvih sprejemih kralja v Zagrebu se je to jasno videlo in zato je bilo kraljevo bivanje v Zagrebu vedno tudi pomemben političen dogodek, ki je prepričuječe pričal, da je Zagreb odločno za svojega kralja in za Jugoslavijo. Vsako kraljevo bivanje v Zagrebu je zato bilo tudi zmaga jugoslovanske misli, s tem pa tudi silovita obsodba vseh onih nezvestih sinov naroda, ki za tuj denar rovarijo v tujini proti lastni državi in lastnemu narodu. Tem pomembnejši pa je sedanji veličastni sprejem kraljeve dvojice v Zagrebu, ker je kljub nenadnemu prihodu bil še mogočnejši in tako glasno poudaril, da je ljubezen Zagreba do vladarske hiše tem večja, čim dalje traja. Ko je prišel kralj Aleksander prvič v Zagreb, so mogli neprijatelji našega naroda še z nekakšnim uspehom govoriti nepoučenemu svetu, da je privedla tisoče in tisoče Zagrebčanov k sprejemu kralja predvsem želja po senzaciji, danes pa tega ne morejo govoriti niti pred nepoučenimi ljudmi. Kajti dobro že pozna Zagreb svojega kralja in kraljico in če je vsak sprejem kraljeve dvojice vedno veličastnejši in iskrenjši, potem je s tem živ dokaz, da je osvojila kraljeva dvojica srca Zagreba in da veže srce Hrvaške in vladarski dom neločljiva vez ljubezni in zavesti skupnosti. — Vsa Hrvatska je eno s svojim kraljem, vsa Hrvatska hoče z mogočnimi manifestacijami dopovedati to vsemu svetu in sedanji kraljevski dnevi Zagreba dokazujejo to še posebej jasno.

Prav tako ko Zagreb, pa je tudi hrvaški kmet priredil svojemu kralju sprejem, ki ga mora biti deležen le resnični narodni vladar. In ta ozka vez med kraljem in narodom se je zlasti videla na hrvaškem selu. Z žarečimi očmi so pozdravljali kmetje kraljevo dvojico in v neprisiljenem govoru se je utrdila med kraljem in narodom tako močna vez, ki je nihče ne pretrga. Ono mogočno geslo: »Kralj in narod!« je v hrvaški vasi našlo svojo najmočnejšo potrditev.

Kralj in narod! Dva najmočnejša ustvarja, joča činitelja Jugoslavije, dva najkrepkejša stebra jugoslovanske misli, ki vedno bolj osvaja ves jugoslovanski narod, da kakor je ene krvi jugoslovanski narod, tako mora biti tudi ene misli. In da je tako, je znova potrdil obisk kraljeve dvojice v Zagrebu in zato so kraljevski dnevi Zagreba tudi praznik vse Jugoslavije.

bijeta nekaj časa v svojem kraljevskem mestu, ki ju je nedavno tega sprejelo tako veličastno.

Nihče ni pravzaprav vedel dneva in ure prihoda Njunih Veličanstev, a vendar so ljudje računali, da prideta Nj. Vel. kralj in kraljica baš v nedeljo, ko se proslavlja 200-letnica Matere božje Kamenitih vrat.

Ponosni gardisti, ki so pred dvema dnevi prišli v Zagreb, so bili znak prihoda Njunih Veličanstev. In Zagrebčani so nestrpnost pričakovali te vesele ure, ko bodo mogli spet v svoji sredi pozdraviti svojega kralja in svojo kraljico, voščiti jima dobrodošlico in prijetno bivanje v tem našem in njenem mestu.

Solnce se je smehljalo nad Zagrebom že od ranega jutra. Čeprav ni nihče uradno napovedal prihoda Njega Veličanstva, so se je vseeno pomikati velike množice prebivalstva proti glavnemu kolodvoru, da se prepričajo, ali res prideta Nj. Vel. kralj in kraljica. Drug drugega so izpraševali, toda nihče ni vedel pravega povedati, nihče ni mogel potrditi, da bo ravno danes Zagreb pozdravil svoja suverena.

Nestrpnost pričakovanje.

Že do 8. zjutraj se je trg pred glavnim kolodvorom napolnil z velikimi množicami ljudi. Gost špalir meščanstva se je razširil tja preko vsega Zrinjevca in gor do Jelačićevega trga, od ondod pa dalje po Ilici in Mesnički ulici. Nikakih proglašev ni bilo, nikakih priprav za svečan sprejem, pa vendar so tisoči in tisoči potrpežljivo in vztrajno čakali, da dožive srečen trenutek, ko bodo mogli vzkliti svojemu kralju in kraljici, da ju pozdravljajo v belem kraljevskem mestu Zagrebu.

Cimbolj je hitel čas, tem večja je postajala nestrpnost. Od nekd se je razširil glas, da prideta Nj. Vel. kralj in kraljica ob 8. zjutraj. Ti glasovi so se kakor valovi razširili v množici. In ko je proti postaji krenila častna četa podoficirske šole z glasbo 35. polka na čelu, niso ljudje nič več dvomili. Vedeli so, da morata Nj. Vel. kralj in kraljica prispeti v Zagreb najkasneje v pol ure.

In tako je tudi bilo. Peron glavnega kolodvora je bil tak kakor druge dni. Le zastavice, ki so visele, so napovedovale nekaj posebnega.

Priprave za sprejem.

Malo po 8. so začeli prihajati odličniki: uradne osebnosti, ki so prišle pozdraviti in sprejeti Nj. Vel. kralja in kraljico. Bili so ministri Šverljuga, Precca, Šibenik in Neudorfer, ban Savske banovine dr. Perović s svojim pomočnikom dr. Hadžijem in tajnikom Vojnovičem, dalje komandant armije general Marić, komandant divizije general Ječmenić, šef štaba armijske komande general Miljković, mestni načelnik dr. Srkulj, upravnik policije dr. Bedeković in drugi. Banov tajnik je imel v roki pre-

krasen šopek rdečih rož za Nj. Vel. kraljico.

Medtem ko je bilo na peronu drugače vse kakor druge dni, je bila slika pred postajo temeljito izpremenjena. Mladi in stari, ženske in moški, tisoči prebivalstva so čakali prihoda dvornega vlaka. Množica je vse bolj in bolj naraščala, ker so se z vseh strani zgrinjali ljudje, da se udeležijo sprejema Nj. Vel. kralja in kraljice in da ju pozdravijo. Red je bil povsod vzoren. Oči vseh so se upirale v vrata dvorne čakalnice, kjer bi se imela pokazati Nj. Vel. kralj in kraljica. V prvih vrstah so stali otroci, ki so ploskali z rokami in nervozno cepetali od nestrpnosti, da bi vendar že doživeli veseli trenutek, ko bodo mogli s svojimi nežnimi glaski vzkliti Nj. Vel. kralju in kraljici. Zbrali so se ljudje vseh poklicev, bogati in siromašni, otroci in odrasli. Vsi so bili tam enaki, vsi istih misli, vsi istih želj. V spominu so jim bili tisti nepozabni dnevi, ko sta se Nj. Vel. kralj in kraljica mudila v našem mestu in je Zagreb slavil svoja suverena.

Izvidniški vlak je privozil na postajo ob 8.20. Tisti, ki so bili bliže postaji, so to prvi doznali, in v trenutku se je vest razširila med tisoče in tisoče drugih. Množice so zavalovale. Še nekaj minut in kralj in kraljica bosta spet v Zagrebu!

Točno na minuto ob 8.30 je privozil na postajo dvorni vlak. Častna četa je stopila v »pozor« in godba je intonirala himno. Obenem so nad mestom zabrnili topovi, da naznanijo, da je tisti trenutek Zagreb sprejel svojega kralja in kraljico.

Prihod kraljevske dvojice. — Navdušenje naroda.

Vagon, v katerem sta se vozila Nj. Vel. kralj in kraljica, se je ustavil ravno pred dvorno čakalnico. Nj. Vel. kralj je s prostnim korakom stopil na peron. Godba je zaigrala himno, vojska pa je izkazala čast svojemu vrhovnemu poveljniku. Nj. Vel. kralj je bil v gardni uniformi.

Takrat je k Nj. Vel. kralju pristopil ban Savske banovine dr. Perović in ga pozdravil v Zagrebu. Nj. Vel. kralj mu je dal roko, nato pa se je rokoval z mestnim načelnikom in ministri, ki so bili pri sprejemu. Vladar je bil vidno vesel in zadovoljen. Nj. Vel. kraljica, ki je bila v krasni beli obleki, je sijala od zadovoljstva, ko je stopila iz vagona. Ban dr. Perović ji je predal šopek rdečih rož.

Nikakih govorov ni bilo, nikakih ceremonij, a vendar je bilo vse tako pristrčno, vedro in neprisiljeno. Nj. Vel. kralj in kraljica sta bila izredno dobro razpoložena in vesela, da sta spet med svojimi Zagrebčani, ki so ju vedno tako pristrčno in spontano sprejeli.

Nato je Nj. Vel. kralj sprejel od komandanta raport, obšel častno četo in nato krenil proti izhodu. V njegovem spremstvu so bili ministri dvora Boško Jeftić,

maršal dvora general Aca Dimitrijević, adjutant Pavle Pavlović, zastopnik prvega adjutanta general Voja Savić, upravnik dvora general Vuković, adjutant polkovnik Leko in ordonančni oficir major Kiler ter kapetan Silić. V spremstvu Nj. Vel. kraljice je bila dvorna dama Eleonora Šverljuga.

Izhod iz dvorne čakalnice je bil pravi triumf. Komaj sta se Nj. Vel. kralj in kraljica pokazala, so iz tisočih grl zaorili navdušeni vzkliki. Navdušenje ni objelo samo množic, ki so se zbrale pred izhodom ali v bližini postaje, temveč se je val navdušenja razširil na vse strani, celo na Zrinjevac in vse do Jelačićevega trga. Vse povsod se je čulo navdušeno vzklikanje:

Zivel kralj ujedinitelj!

Zivela naša kraljica!

Zivel slavni dom Karadjordjevićev!

Zrak se je tresel od vzklikov Nj. Vel. kralju in kraljici. Suverena sta bila razigrane volje in navdušena nad takimi izrazi zvestobe in vdanosti Zagrebčanov. Na vse strani sta mahala velikanski množici, zahvaljujoč se za pozdrav, in se prijazno smehljala. Nato sta stopila v odprt avto, ki ju je odpeljal po Zrinjevcu, Jelačićevemu trgu, Ilici in Mesnički ulici na Markov trg pred dvor. Vso pot so goste vrste prebivalstva frenetično vzklikale Nj. Vel. kralju in kraljici. Z oken so na ulico metali cvetje, oni, ki so ostali doma, pa so z mahanjem pozdravljali svoja vladarja. Vse je bilo v navdušenju in zanosu, kakršnega izkazuje Zagreb samo svojemu suverenu. Nj. Vel. kralju in kraljici se je videlo, da sta nenavadno ganjena nad takimi izrazi zvestobe in ljubezni.

Brez vsakega prejšnjega dogovora, brez priprav, da celo brez prave vednosti, da prideta v Zagreb Nj. Vel. kralj in kraljica, so se vendar ulice napolnile z ljudmi povsod, kjer sta se vozila suverena. V slabi uri se je tako na ulicah zbralo gotovo pol Zagreba. Navdušenje množic je raslo od trenutka do trenutka; ko pa je kraljevski avto privozil v Gornji Grad, se je vse zgrnilo tjakaj v prepričanju, da se bosta Nj. Vel. kralj in kraljica udeležila proslave jubileja Matere božje Kamenitih vrat.

Nj. Vel. kralj in kraljica pri sv. maši.

Na Markovem trgu je spet pozdravila množica zbranega prebivalstva Nj. Vel. kralja in kraljico, ki sta nato krenila pred cerkev, kjer je nadškof dr. Bauer na trgu služil pontifikalno mašo. Tam je bil postavljen oltar, ki so se okoli njega vile girlande. Znotraj teh girland sta stala Nj. Vel. kralj in kraljica, za njima pa zagrebški odličniki, zastopniki oblasti, vojske itd.

Nj. Vel. kralj in kraljica sta bila do konca pri maši, ki je trajala od pol 10 do četrt na 12. Nato pa sta se odpeljala v kraljevski dvor. Med potoma ju je ves čas pozdravljalo vzklikanje nepreglednih množic otrok, ki so se prav takrat zbirale v Gornjem Gradu na Markovem trgu in ki so prišle iz vseh krajev v okolici Zagreba.

Nj. Vel. kralj in kraljica v zagrebški okolici.

Zagreb, 31. maja. V nedeljo ob 3. popoldne sta se Nj. Vel. kralj in kraljica v majhnem odprtem avtomobilu odpeljala čez Šestine v zagrebško okolico. Nj. Vel. kralja je sam šofiral. Vse povsod je vladarja prebivalstvo navdušeno pozdravljalo.

Sesvete, 1. junija. AA. Danes popoldne dne ob 3.10 je prispel semkaj na vožnji v Hrvatsko Zagorje Nj. Vel. kralj v spremstvu svojega adjutanta in ministra dvora Jeftića, ministra dr. Šibenika, bana dr. Perovića in drugih zastopnikov oblasti. Prebivalstvo je nenavadno navdušeno sprejelo svojega kralja. Šolski otroci in nekaj tisoč prebivalstva iz vseh bližnjih krajev so priredili Nj. Vel. kralju navdušene manifestacije.

Pozdrav župana Pavlinića.

Ob prihodu kralja je pozdravil načelnik sesvetske občine iVlko Pavlinić s tem-le kratkim nagovorom:

»Veličanstvo! Današnji dan pomeni srečo za prebivalstvo tega kraja, kjer kot načelnik te velike občine morem pozdraviti Vaše Veličanstvo. Tu smo se zbrali iz raz-

Zagrebčani navdušeno pozdravljajo Nj. Vel. kralja in kraljico.

ih poklicev, največ pa nas je kmetijskega prebivalstva, ki je dolžno največjo zahvalo Vašemu Veličanstvu, ker ste ga za svoje-ga vladanja rešili suženjstva in mu dali svobodo. Kajti prej se je vsakdo bal stopi-ti pred gospoda, zdaj pa navdušeno in po-gumno stopajo ljudje pred svojega kralja in mu navdušeno kličejo: Zivel kralj!

Burni vzkliki: Zivel kralj! so sprejeli to dobrodošlico občinskega načelnika. Nato je pevsko društvo »Nada« zapelo himno.

Sokolska naraščajnica pozdravila Nj. Vel. kralja.

Potem se je odigral ljubeč prizor. Učen-ka 4. razreda in članica sokolskega nara-ščaja Desna Sojat je z velikim šopkom cvetja pristopila h kralju in ga takole na-govorila z drhtečim glasom:

»Junaki Sokoli! Jugoslovanski kralj! — Priščno te pozdravlja kmetijska sokolska četa. Zdravo!«

Sokoli so z glasnimi vzkliki: Zdravo! sprejeli besede male Desne. Kralju pa se je videlo, kako ga je ta prizor ganil. Vzel je šopek cvetja iz dekličinih rok in jo pri-srečno poljubil. Na vse prisrčne je ta slika napravila globok i neizbrisen vtis.

Nato se je kralj razgovarjal z našo znano javno delavko gospo Danico Lipovščakovo in se zanimal za njeno delo. Nj. Vel. kralj je pohvalil njeno stremljenje za povzdigo umetniške obrti in delovanja med naro-dom. Nato je kralj stopil med občinske od-bornike.

»Kako vam gre?« je vprašal kralj. »Ka-ko gospodarite v svoji občini?« S temi be-sedami se je Nj. Vel. kralj obrnil na kmet-skega sesvetskega občinskega odbornika Filipa Živca.

»Veličanstvo, drugače dobro,« je odgo-voril Živac, »le trava slabo kaže, ker ni dežja.«

»Bog bo dal tudi dežja!« je odgovoril kralj.

Zanimanje vladarjevo za Sokole.

Nato je vladar vprašal, kako je tam s Sokolom.

»Imamo kmetijsko sokolsko četo,« je od-govoril Nikola Bunjevčič, sokolski stareši-na, ki je bil skupaj s tajnikom kmetijske so-kolske čete in učiteljem Kljunom.

»Koliko vas je?«

»Veličanstvo, zdaj nas je 92 članov. So-kolska četa obstoji šele 2 meseca.«

»Ali sokolska misel prodira med prebi-valstvo?« je vprašal kralj.

»Počas, pa gotovo, Vaše Veličanstvo,« je odgovoril starešina.

Nato je Nj. Vel. kralj stopil do tambura-škega sokolskega zbora iz Čučerja in vpra-šal načelnika Braškovića, kako kaj gre, kako dolgo že obstoji zbor in kdaj pojde v Beograd.

»Bili smo lani na zletu,« je odgovoril ponošno seljak. Ta odgovor je Nj. Vel. kra-lja vidno vradostil.

Opravičeno zaupanje do vladarja.

Nato je stopil pred Nj. Vel. kralja Petar Fuček iz Sesvetskega sela.

»Vaše Veličanstvo!« je nagovoril kralja. »Srce mi poskakuje od veselja da sem do-bil priliko, da se Vam lahko zahvalim za dobroto, ki mi jo je Vaše Veličanstvo izka-zalo 10. novembra 1930, ko sem bil v naši deputaciji pri Vašem Veličanstvu.«

»Kaj je to bilo?« je vprašal Nj. Vel. kralj. »Prosil sem vas, Veličanstvo, za službo svojih hčeri, ki je učiteljica.«

»Ali vam je želja izpolnjena?«

»Popolnoma, Veličanstvo,« je hvaležno odgovoril seljak.

»Moja hči ima zdaj službo v Boškovini v občini Dugo selo.«

Nj. Vel. kralj je krepko segel v roke Fučku in ga vprašal odkod je in kako mu je ime. Nato se je Nj. Vel. kralj obrnil k drugim navzočim kmetom. Pri Šimunu Fi-lipoviću, kmetu iz Jelkova, je Nj. Vel. kralj opazil neki znak. Filipović je vladar-ju povedal, da je podpredsednik »Mlade Jugoslavije,« nakar mu je Nj. Vel. kralj dal roko.

Vladar se je nato nekaj časa razgovar-jal z otroci, potem pa se je med navduše-nim vzklikanjem zbranih ljudi obrnil, da nadaljuje svojo pot. V Sesvetih je bilo prebivalstvo silno navdušeno nad kraljevim obiskom.

Minister dr. Srškić v Zagrebu.

Zagreb, 1. junija. AA. Danes dopoldne je prispel v Zagreb minister pri predsed-stvu kraljevske vlade dr. Milan Srškić.

Avdijence na dvoru v Zagrebu.

Zagreb, 1. junija. AA. Danes ob 11. do-poldne so bili na dvoru sprejeti v avdijen-co dr. Milan Srškić, dr. Stanko Šibenik, Nikola Preka, Mirko Neudorfer in ban savs-ke banovine dr. Ivo Perović.

Zagreb, 1. junija. AA. V maršalatu dvora (vhod iz Mesničke ulice) je razstav-ljena dvorna knjiga, v katero so se danes dopoldne vpisali mnogi zagrebski odlični-ki in meščani.

Svečanosti ob otvoritvi igrišča A. T. K.

Zagreb, 1. junija. AA. Danes popoldne ob pol 4. so se začele velike svečanosti ob otvoritvi igrišča A. T. K. v Zagrebu pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Po otvoritvi se začne medmestna teniška

Poostritev spora med Vatikanom in rimsko vlado

Razpust katoliških organizacij - Papeževa navodila školom - Katoliška društva naj bodo nedotakljivi del Cerkve - Papež se proslave 700 letnice sv. Antona Padovanskega ne bo udeležil - Fašistovska nasilja

Rim, 31. maja. Napetost med Cerkvijo in državo v Italiji se je nenadoma silno poostрила.

Pred nekaj dnevi so se bila namreč pri-čela diplomatska pogajanja med Vati-kanom in rimsko vlado glede pomiritve in rešitve spora. Ta pogajanja pa še niso bila končana, ko je rimska vlada čisto nenado-ma naročila vsem prefektom, naj razpuste vse organizacije, zlasti mladinske, ki so v zvezi s »katoliško akcijo«.

Prefekti so ukaz takoj izvršili. Vatikan pa na ta ukrep vlade ni molčal, ampak je takoj ukrenil vse potrebne diplomatske korake za varstvo interesov katoličanov.

Rim, 31. maja. AA. Zdi se, da bo papež odločno nastopil zoper protikatoliško agi-tacijo fašističnih krogov. Vatikansko glasi-lo »Osservatore Romano« je objavilo pa-pežev odlok, ki nalaga škofom, da glede na naraščajočo in nasilno propagando proti katoliškim organizacijam prevzamejo oseb-no vodstvo in nadzorstvo nad katoliškim gibanjem in ravnanje v skladu z navodili svete Stolice. Smatrajo, da je papež s tem proglasil katoliška društva za nedotakljivi del cerkve, kar bo utegnulo imeti daleko-sežne posledice.

O tem vprašanju prinaša »Osservatore Romano« poluradno poročilo, kjer pravi, da se papeški delegat z ozirom na zadnje dogodke ne bo udeležil proslave 700 letni-ce sv. Antona v Padovi. Poročilo dodaja, da bo zaradi sedanjega položaja najbrže odgo-den prihodnji evharistični kongres.

List objavlja dalje dolgo listo fašističnih nasilstev proti članom katoliških organiza-cij in pri tem poudarja, da je policija v ve-čini primerov mirno gledala početje fašis-tičnih demonstrantov. Nato navaja, da so skušali fašisti zažgati v Veroni škofovo palačo. Vatikansko glasilo končno naglaš-a, da so vse vesti o prevratnih namelih katoliških organizacij smešne in neosnovane.

Medtem nastopajo fašistične oblasti dalje proti katoliškim društvom. Policija je pre-iskala prostore petih katoliških organiza-cij in stanovanja odličnih članov katoliške akcije. Aretirala je veliko oseb, dasi ni imela še dokazov za trditve fašističnega časopisa. V soboto je policija preiskala poslopje, kjer imajo sedež razne katoliške organizacije, pregledala vse listine in za-pečatila vrata. Po poročilu listov je poli-cija razpustila vse katoliške mladinske or-ganizacije, kar je zelo razburilo katoliški tabor. Voditelji teh organizacij so se se-stali na skupno konferenco, katere se je udeležil tudi papeški nuncij. Politični kro-gi menijo, da je akcija policije le uvod v širokopolno napade proti konkordatu. Končno so fašisti preprečili prodajo »Os-servatore Romano«, ki prinaša gornja po-ročila.

Rim, 1. junija. n. Napetost v obojstranih med Vatikanom in fašistovskim režimom še ni niti najmanj popustila. Fašistovski tisk izvaja še nadalje ostro kampanjo proti »katoliški akciji« posebno pa proti njenim mladinskim organizacijam. »Osservatore Romano« pa je objavil nova poročila o spopadih med fašistovskimi in katoliškimi študenti v Benetkah, Milanu in Bolonji.

Predsednik katoliške akcije Ciriaci je v vatikanskem glasilu objavil izjavo, da ka-toliška akcija ni nikoli politično delovala. V katoliški akciji morejo biti vključeni tudi fašisti, ker je ona versko-kulturna organi-zacija. Nadalje je zavrnil trditve fašistov-skega tiska, da se je v katoliški akciji obnovila bivša katoliška ljudska stranka, končno pa je opozoril, da katoliška akcija ni bila nikoli antifašistovska organizacija, marveč da se je vedno le strogo ravnala po predpisih in navodilih, ki jih ji je da-jal Vatikan, in ni nikoli kršila določil kon-kordata med Vatikanom in Italijo.

Med tem so pa fašisti še nadalje pre-iskovali stanovanja znanih katoliških vodi-teljev in prostore katoliških mladinskih in zlasti dijaških organizacij.

tekma Bukarešta—Zagreb. Danes bosta v singlu nastopila Kantakuzen in Schäffer, Bunea in Franjo Kukuljević. Po končanih igrah bo na igrišču zabava s plesom.

Ob 15:50 je prispela na igrišče Nj. Vel. kraljica. Pri vходу jo je pozdravil pred-sednik Akademskoga teniškega kluba dr. Čop. Nato je hči predsednika teniške zveze dok-torja Würtha predala Nj. Vel. kraljici šopek cvetlic. Burno pozdravljena od navzo-čih je Nj. Vel. kraljica krenila proti častni tribuni, ki je bila posebno okusno urejena in okrašena s cvetjem. V spremstvu Njene-ga Veličanstva je bila dvorna dama Eleo-nora Šverljuga.

Prvi današnji tekmi sta se tako-le kon-čali: Kukuljević je zmagal nad rumunskim prvakom Buneom 6 : 1, 6 : 4, 6 : 1, Schäffer pa nad Rumunom princem Kantakuzenom 6 : 3, 6 : 2, 6 : 1. Prvi dan medmestne tek-me se je torej končal 2 : 0 za Zagreb.

Rim, 1. junija. V sredo se v palači Ve-nezija sestane direktorij fašistovske stran-ke, ki gotovo ne bo prezrl napetega polo-žaja, ki je nastal v obojstranih med fašis-tovskim in katoliškim ljudstvom v Italiji.

Rim, 1. junija. AA. Včeraj je bila prosla-va papeževe 75letnice rojstva. Ob tej priliki so se sestali kardinali, da razpravljajo o težkem položaju, ki je nastal zaradi spora med kvirinalom in Vatikanom. Posvetovanj so se udeležili vsi kardinali, ki so v Rimu. Danes se je razširila vest, da misli papež odstopiti. Vendar se to poročilo doslej ni potrdilo. Pravijo, da so kardinali sklenili v interesu miru ustaviti v listu »Osservatore Romano« nadaljna poročila o fašističnih na-silstvih proti cerkvi, da pa bo list še odgo-varjal na napade na papeža, kardinala in

prelate.

V govoru deputaciji romarjev je papež zelo ostro obsodil zadnja fašistična nasil-stva. Dejal je, da so fašisti namenoma kršili konkordat in da mora kot rimski škof od-ločno protestirati proti temu. Končal je z besedami:

»Vzamejo nam lahko življenje, vendar nas ne morejo prisiliti k molku.«

Papež je uradno obvestil vse diplomatske zaslopnike pri Vatikanu o sedanjem stanju te zadeve. Prvič po letu 1807. je papeževa straža dobila ostre naboje. Papeško časo-pisje je danes nadaljevalo s poročili o po-skušanih požigih cerkva in samostanov v italijanskih mestih. Dočim ni poročalo fašis-tično časopisje o tem niti besede.

Volitve v Romuniji

Bukarešta, 1. junija. n. V Romuniji so se vršile danes volitve poslancev, ki jih je 387. Vče-raj so bila prepovedana politična zborovanja, danes je zabranjena prodaja alkoholnih pijač.

Ministrski predsednik Jorga je bil v soboto dopoldne v Aradu. Med drugimi ga je pozdravil tudi srbski pravoslavni protopijer dr. Uroš Ko-vinčič. Prof. Jorga mu je odgovoril: »S prijateljstvom kralja Aleksandra in kralja Karola II. se je spočelo tudi prijateljstvo in edinstvo obeh narodov.« Na pozdrav madjarskega zastopnika je dejal, da je pristaš madjarsko - romunskega bratskega sodelovanja. »Sedaj je konec vseh laži.«

Včeraj je bil Jorga v Albi Juliji, kjer se je sestal z zaupniki svoje stranke. Slično konfe-renci je imel ob istem času v Albi Juliji tudi dr. Maniu. Zanimivo je, da kandidirata v Albi Juliji oba vodilna politika. Vse kaže, da bo tam borba najhujša, posebno še, ker je dr. Maniu v listih krajih zelo popularen.

Ustanovitev agrarne kredit-ne banke v Romuniji

Bukarešta, 1. junija. n. Predvčeršnjim je uradni list objavil zakon o ustanovitvi agrarne kreditne banke. Glavnica te banke znaša 690 milijonov lejev, država je dala 650 milijonov od druge tranše stabilizacijskega posojila. Osta-nek pa je krila romunska Narodna banka. Nova banka je pričela danes poslovati.

Madjarski legitimisti se gibljejo

Budimpešta, 1. junija. n. Med madjarskimi le-gitimisti se je zopet začela močna akcija. Legi-timisti so nekaj let mirovali. Sedaj pa mislijo, da ne priznajo za svojega voditelja grofa Alber-ta Apponyja, temveč so si na zadnjem sestanku zvolili za šefa grofa Morica Eszterhazyja, enega izmed najbogatijših madjarskih aristokratov. Eszterhazy je bil svoj čas predsednik vlade, zad-njih 10 let pa se je umaknil iz političnega živ-ljenja. Sedaj bo kandidiral za poslanca in bo legitimistično politiko postavil na demokratičen temelj. Grof Eszterhazy ima mnogo zvez v ino-zemstvu in nekateri mislijo da bo on naslednik grofa Bethlena na stolici vladnega predsednika. Eszterhazy je mnenja, da je treba vprašati restavracije habsburške monarhije rešiti najprej v inozemstvu in potem šele na Madjarskem. Eszterhazyja je nedavno tega sprejel francoski zunanji minister Briand.

100.000 članov »Stahlhelma« v Vratislavi

Bratislava, 1. junija. AA. Občnega zbora nemških veteranskih organizacij »Stahlhelm« se je udeležilo nad 100.000 oseb iz vseh krajev Nemčije. Zborovanje sta med drugimi prisostvo-vala bivši nemški prestolonaslednik in bivši saški kralj. Zborovanje samo je poteklo v miru. Ko so se pa zborovalci vračali, je prišlo do kr-avavih spopadov med komunisti in udeleženci kongresa.

Političen sestanek v Chequersu

London, 1. junija. AA. Nemški kancelar Brue-ning in zunanji minister dr. Curtius prispeta v London v petek zvečer.

V soboto odpotujeta v Chequers, kjer se sestan-eta z ministrskimi predsednikom Macdonaldom. Nemška ministra bosta skušala dokazati Macdo-naldu, da je Nemčija v težkem finančnem polo-žaju. Predložila bosta podatke o gospodarski krizi v Nemčiji, ki naj prepričajo merodajne angleške kroge, da je znižanje ali vsaj odgoditev nemških reparacijskih plačil nujno potrebno.

Naknadne volitve v Celovcu

Celovec, 1. junija. n. Včeraj so se vršile nak-nadne volitve. Socijalni demokratje so dobili 12 mandatov, t. j. 1 več kakor so jih imeli do sedaj. Prav tako je število narodnih-socijali-stičnih mandatov poskočilo od 8 na 9. Krščanski socijalci so obdržali svojih dotedanjih 9 man-datov. Pangermani in gospodarski blok so do-bili skupaj 5 mandatov, komunisti pa 1.

Glavna skupščina nemške socijalne demokracije

Leipzig, 1. junija. AA. Včeraj je bila otvorje-na letna skupščina nemške socijalno-demokrat-ske stranke. Pred samo skupščino je bilo mani-festacijsko zborovanje, na katerem sta govorila med drugimi tudi francoski socijalist Longuet in vodja druge internacionale Vandervelde iz Bruslja.

Naša delegacija Društva rezervnih častnikov in bo-jevnikov na potu v Pariz

Beograd, 31. maja. AA. Delegacija Društva rezervnih oficirjev in bojevnikov, sestojeca iz 275 delegatov, odpotuje 3. junija v Pariz. V Franciji ostane do 16. junija.

Železniška zveza med Meto-hijo in Kosovim pojlem

Beograd, 1. junija. d. Pred nedavnim časom je bila končana gradba železniške proge Pri-ština—Glogovci, vendar pa na progi še ni po-ložen tir. To se bo izvršilo, brž ko se začne graditi še preostali del proge od Kuršumlije proti Peći. Na vsak način bo imelo mesto Pri-ština do jeseni neposreden železniški promet. Gradba te železniške proge se je pričela že oktobra 1928. in bi morala biti končana do no-vembra 1929. Vrednost vseh izvršenih del na tej progi znaša preko 20 milijonov dinarjev. Potrebni pa je še 5 milijonov da se proga popolnoma dokonča, v čemer pa ni vračunjena vrednost materiala za tir.

Proga Priština—Glogovci je del železniške proge Kuršumlija—Podujevo—Priština—Peć—Djakovica—Prizren. Proga ima precejšnjo važ-nost, ker veže Metohijo s Kosovim in obe ti pokrajini s severno in z južno Srbijo. To je del železniške proge, ki so jo pred evropsko vojno nazivali »transbalkanska proga« in ki naj bi bila vezala Srbijo z morjem. Pred vojno je bila tej železnici namenjena velika politična važnost, ker bi bila morala vezati Romunijo, Srbijo in Crno goro med seboj, kakor tudi z Rusijo na eni in z Jadranom na drugi strani. Sedaj je seveda izgubila ta politični pomen in ostal ji je samo še gospodarski pomen.

Na tej progi bo samo lokalni promet, ki pa bo precej živahen in močan. Transitnega pro-meta kajpada ne bo tistega, kakor se je name-ravalo pred vojno. Pa tudi z nacionalističnega stališča bo proga zelo važna, ker bo šla skozi predele stare naše države Raške, kjer se je pred evropsko vojno kultura komaj pričela; prej pa je 500 let tam vladal mrak. Vprav ta proga pa ulegne tem krajem prinesiti zopet nekdanji sijaj življenja in kulture in jih zenačiti z drugimi deli naše države.

Binkoštni sport v Beogradu

Beograd, 1. junija. l. Danes popoldne se je vršila na igrišču BSK tekma med SK Sokolom in SK Arenheidom iz Heipziga. Zmagal je Sokol z rezultatom 2 : 0 (2 : 0). Drugo tekmo je od-igral BSK proti SK Setu iz Francije, katerega je premagal s 3 : 1 (2 : 0). Za BSK so zabili gole Marjanović, Vujadinović in Jovanović, za Set pa Solilović. Oba domača kluba sta bila v premoči in sta zmago zaslužila.

Obnovitev pogajanj med Rusijo in Francijo

Pariz, 31. maja. AA. Listi poročajo, da so se po štirih letih obnovila rusko-francoska poga-janja za ureditev ruskih predvojnih dolgov in za eventualno obnovitev rusko-francoske trgo-vinske pogodbe.

Italijanski ribiči v naših vodah

Split, 1. junija. k. Patrujni čoln finačne kon-trole v Splitu, je blizu Uclinja zalotil več čol-nov italijanskih ribičev, ki so v naših vodah lovili ribe. Italijanski ribiči so bili izročeni pri-staniškim oblastvom, kjer so jim zaplenili na-lovljene ribe in jih kaznovali z globo. To je že tretji slučaj, da so dobili italijanski ribiči v naših vodah.

Napredek brezžične telefonije

London, 1. junija. AA. Ravnatelj avstralske podružnice Marconi-jeve družbe Hooke je s par-nika »Homeric«, ki je plul v srednjem Atlanti-ku, govoril 15 minut z Melbourneom, ki je bilo oddaljeno 10.700 milj. Govor so slišali prav dobro.

Ponesrečen let

Lizbona, 31. maja. AA. Listi poročajo, da se je polet nemškega letala »Do X« v južno Ame-riko ponesrečil. Letalo se vrne najbrže v Frie-drichshafen, kjer ga bodo nekoliko preuredili.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 1. junija. d. Menjajoče se in polagoma pojenjavajoče pooblačenje, samo malo padavin, mogoče nekaj topleje.

Kongres Zveze nabavljajlnih zadrug državnih nameščencev v Mariboru

Prihod delegatov — Zborovanje — Kongres — Banket — Izleti

Maribor, 1. junija.

Od petka do danes je slavila v našem mestu Zveza nabavljajlnih zadrug državnih nameščencev kraljevine Jugoslavije svojo prvo desetletnico, združeno s praznovanjem desetletnice najgilejše članice, mariborske zadruge. Prvi delegati so, kakor smo že poročali, prispeli v petek, ostali pa v soboto jutraj. Vsega skupaj je prispelo krog 130 funkcionarjev zveze in zadrug iz vse države, od Bitolja do Subotice, Cetinja in Ljubljane.

Prvo zborovanje je bilo v soboto dopoldne, na katerem so se reševale samo interne zadeve zveze, popoldne je pa bila v Zadrugnem domu na Rotovškem trgu redna letna skupščina, na kateri so se predložila in odobrila razna zvezi na poročila. Iz teh poročil je bilo razvidno, da se združništvo državnih nameščencev kljub vsesplošni gospodarski krizi od leta do leta uspešneje razvija. Danes je pri zvezi, ki ima svoj sedež v Beogradu in kateri načeljuje pomočnik finančnega ministra g. dr. Dušan Letica v članjenih 85 nabavljajlnih zadrug, 26 kreditnih in 14 gradbenih zadrug, skupaj 125 edinic. Po referatih so bili sprejeti razni sklepi glede nadaljnjega dela in razvoja, na kar je sledila volitev osrednje uprave. Izvoljeni so bili skoraj vsi dosedanjí člani uprave in nadzorstva pod predsedstvom g. dr. Letice. Po obnem zboru je bil v restavraciji »Gambrinus« družabni večer, katerega so se poleg delegatov udeležili tudi nešteti člani mariborske zadruge. V nedeljo dopoldne je bila v dvorani Narodnega doma glavna manifestantna prireditev: kongres zadrugarjev. Otvoril in vodil ga je predsednik g. dr. Letica, ki je posebej pozdravil zastopnika Nj. Vel. kralja Aleksandra I., mestnega poveljnika g. generala Pavloviča, zastopnika vojnega ministra g. polkovnika Radovanoviča, zastopnika poljedelskega ministra in gospoda bana Dravske banovine okrožnega inspektorja g. dr. Schaubacha, zastopnika armijskega poveljnika g. polkovnika Putnikoviča, podžupana g. dr. Lipolda in magistratnega ravnatelja g. Köchlerja, zastopnika knezoškofa, g. stolnega župnika Umeka, zastopnika pravosodnega ministra, predsednika okrožnega sodišča g. dr. Žiharja in državnega pravdnika g. dr. Hohnika, finančnega inspektorja g. dr. Sedlarja, okrajna glavarja gg. dr. Ipavca in dr. Hacinca, policijskega svetnika g. Puša in vse ostale.

Prvi je na to govoril predsednik upravnega sveta mariborske Nabavljajlna zadruge, upokojeni davčni upravitelj g. A. Rehar, ki je obširno podal pregled nastanka in dosedanjega razvoja zadruge. Danes ima zadruge 1999 članov in članice in v rezervnem ter v drugih fondih več kot 1.000.000 Din. Njegov referat so navzoči sprejeli z viharim odobravanjem. Sledilo je rusko predavanje praškega univerzitetnega profesorja g. dr. Totomianca o bistvu združništva in zadrugah misli. Naposled je predsednik g. dr. Letica prečital razne pozdravne brzojavke, ki so prispale iz vseh delov države, sam pa je predlagal, da se odpošljejo vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru I. in pozdravi ministrskemu predsedniku g. generalu Zivkoviću, finančnemu ministru dr. Švrljugi, bivšemu finančnemu ministru g. dr. Markoviću, banu g. dr. Marušiću in bivšemu poljedelskemu ministru g. Puciju. Predlog je bil navdušeno sprejet in takoj izvršen.

Popoldne ob 15. uri je bil v veliki dvorani pivovarne »Union« slavnostni banket, na katerem je bilo povabljenih krog 300 oseb. Zbrane zadrugarje, predstavnike oblasti in korporacij ter ostale goste je zopet pozdravil predsednik g. dr. Letica, govorili pa so med drugimi še gg. general Pavlovič, polkovnik Putniković, prof.

Škof, prof. Kenda za N. O., dr. Irgolič za Sokola, univ. prof. Totomianc, žel. uradnik Deržič itd. Tudi tu so bile prečitane še nekatere pozdravne brzojavke. Med banketom, ki se je razvil v navdušeno manifestacijo za Nj. Vel. kralja Aleksandra, Jugoslavijo, edinstvo, vojsko, združništvo itd. je sviral godba himne in narodne skladbe, pevski zbor »Jadranc« pa je zapel več lepih pesmi. Po banketu so nekateri delegati takoj odpotovali, drugi pa so odšli na izlet na Mariborski otok in drugam. Vsa prireditvev je sijajno uspela in pokazala, da raste združništvo državnih nameščencev v važno gospodarsko panogo, ki ima še ogromno bodočnost.

Polkovnik Milčević odpotoval

Naši kraji mu ostanejo v neizbrisnem spominu Ljubljana, 1. junija.

Nocoj je odpotoval z brzovlakom v Beograd na svoje novo službeno mesto načelnik štaba dravske divizije g. Todor Milčević. Na kolodvoru so se od njega poslovili tovariši-oficirji in civilni prijatelji. V Beogradu prevzame g. polkovnik mesto načelnika v ministrstvu za vojno in mornarico.

Z g. Milčevićem smo izgubili iz svoje srede odličnega častnika. Rodil se je leta 1890 v Prokuplju v topliskem srezu. Ko je absolviral 6. gimnazijski razred, je vstopil v vojno akademijo v Beogradu in jo zapustil leta 1912. Kot mlad podporočnik se je udeležil obeh balkanskih vojn in se odlikoval tudi ves čas svetovne vojne. Na Ceru je bil kot komandir čete težko ranjen. Pozneje se je udeležil strahotnega umika preko Albanije in je leta 1916 sodeloval v bitolski ofenzivi. Leta 1917 je bil dodeljen vardarski diviziji in se je boril na Dobrem polju. Leta 1921 je vstopil v višjo šolo vojne akademije, kot major je bil dve leti v generalštabnem kursu v Beogradu, nakar je postal kot podpolkovnik načelnik štaba zetske divizije. L. 1928 je bil po 6-mesečnem bivanju v Franciji, dodeljen glavnemu generalnemu štabu in je bil nato do svojega prihoda v Ljubljano načelnik štaba šumadijske divizije.

G. polkovnik je pred svojim odhodom izjavil, da odhaja od nas, ko so mu postali naši kraji najlepši. Zato pa mu bodo ostali v neizbrisnem spominu. Upa pa, da ga bo ofiserska karijera še dovedla na službovanje v našo banovino.

G. polkovnik Milčeviću naše najiskrenejše čestitke k njegovemu imenovanju!

Otvoritev nove tramvajske proge

Štiri tramvajski vozovi so prepeljali večeraj 9821 ljudi.

Ljubljana, 1. junija.

Včeraj ob 9-30 so se vršila svečana otvoritev nove tramvajske proge od glavne pošte do Šiške. Pred otvoritvijo se je vršil ogled transformatorske postaje na Bleiweisovi cesti. K ogledu so se zbrali zastopniki mestne občine, banke uprave, direkcije drž. žel., okrajnega glavarstva za ljubljansko okolico, podjetja Siemens-Schuckert in časopisov. V otvoritvenem govoru, ki ga je oddajala radijska postaja, je poudarjal predsednik Splošne maloželezniške družbe dr. Fetič, da je maloželezniška družba z dograditvijo proge Ljubljana-Šiška dokončala prvi del prometnega programa, ki gre za tem, da preskrbi naše mesto z modernimi udobnimi, varnimi in ceninimi, vsakemu dostopnimi prometnimi sredstvi, na drugi strani pa veže mesto z njegovo periferijo in razvijajočo se bližnjo okolico.

Po dograditvi proge do St. Vida, ki bo izročena prometni jeseni, se bo Splošna maloželezniška družba takoj lotila obnove stare proge po mestu in obnove starega voznega parka. Stare vozove, ki vozijo že 30 let po mestu, je treba nadomestiti z modernimi, novimi vozovi. Treba bo izmenjati tudi obrabljeni gornji vod in napeti bakrene žice. Obnovo stare proge bo sledila zveza Ježice in Sv. Križa z mestom. Ti načrti so že v delu. Sledile bodo nadaljne proge, ki jih je družba sprejela v svoj program in ki jih je občinski svet sprejel. Nove tramvajske proge bodo rentabilne in je vsak dvom v tem pogledu izključen. Iz oglasov, ki so se čuli proti razširjenju tramvajskega omrežja, je odmeval le strah za zlato pariteto.

Po govoru dr. Fetiča je pojasnil tehnični vodja SMD inž. Zenko pomen transformatorske postaje za cestno železnico, nakar so odšli gostje v Selenurgovo ulico, kjer so zasedli prva dva nova tramvajska vozova in se odpeljali do konca proge. Za njima sta privozišla še ostala dva vozova, polna občinstva. Vozovi so bili ves dan v obeh smereh polni. Vsak se je hotel peljati z novimi vozovi. Tako so peljali včeraj v obeh smereh 9821 ljudi.

Ustanovni občni zbor Zveze čevljarških zadrug

Celje, 31. maja.

Danes se je v Celju vršil ustanovni občni zbor Zveze čevljarških zadrug za Dravsko banovino. V pripravljajlnem odboru so bili gg. Krajcer Anton, Prešeren Josip, Perdan Jernej iz Ljubljane ter Plevčak Josip in Bucej Ivan iz Celja. Ob 9. dopoldan je g. Krejcer v dvorani hotela »Evropa« otvoril občni zbor, ki ga je obiskalo 22 delegatov čevljarških zadrug, ki imajo nad 1600 članov. Poleg teh je bilo mnogo zastopnikov skupnih obrtnih zadrug iz raznih krajev. Vseh čevljarških zadrug v banovini je 15, od katerih 3 niso bile zastopane. Po združenju g. Krajcerja je zbor pozdravil g. obrtni referent celjskega mesnega načelstva g. Pogačnik, ki je zastopal odsolnega mestnega načelnika in izrazil zaželenost, da se zbor vrši v Celju, kjer so se doslej vršile tudi vse seje pripravljajlnega odbora.

Nato je govoril zastopnik banske uprave zadrugni nadzornik g. Založnik, ki je naglasil, da je čevljarški stan danes največje zaščite potreben. Zastopnik Zbornice TOI g. dr. Pretnar Josip je imel daljše poročilo. V novem obrtnem zakonu bodo zaščitne odredbe posebno za čevljarje proti šušmarstvu in tovarniški konkurenci. Tudi davčne olajšave v prometnem in pridobinskem davku se bodo dosegle. Socialno zavarovanje obrtnikov je ena najvažnejših zadev, ki jo bo treba še rešiti. Pri trgovinskih pogajanjih se je pazilo, da čevljarji ne bodo oškodovani. Končno je še priporočal čevljarjem, naj izboljšajo kakovost, pa bodo premagali vsako tujo konkurenco.

Za njim j govoril g. Steinmann kot zastopnik urada za pospeševanje obrti ter g. Radošević Radomir iz Beograda kot zastopnik beograjskih čevljarjev. Z občnega zbora so bile potem odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, trgovinskemu ministru Demetroviću ter g. banu dr. Marušiću. G. Krajcer je poročal o delu pripravljajlnega odbora, ki je imel 12 sej ter dve konferenci, ki so se vse vršile v Celju. Po odobritvi proračuna za zvezo in določitvi članarine, ki bo letno znašala 15 Din, se je izvolil odbor Zveze. Izvoljeni so bili sledeči gg. iz Ljubljane: Prešeren Josip, Perdan Jernej, Kralj Martin, Breškvar Josip; iz Maribora: Krajcer Anton, Beranič Josip; iz Celja: Plevčak Josip; iz Radovljice: Janša Ivan; iz Trzica: Kralj Andrej; iz Ptujja: Arnejčič Franc; iz Zagorja: Kranjčič Franc; iz Brežic: Germovšek Franc; iz Ribnice

Čampa Ivan; namestniki iz Ljubljane: Mencej Ivan, Rozman Ivan, Oblak Ivan, iz Maribora: Govedič Fran, iz Radovljice: Mohorič Ivan; preglednika sta gg. Lamprecht Koloman iz Celja ter Novak Blaž iz Ljubljane. Odbor bo pozneje iz svoje srede izvolil predsednika zveze. Prihodnji občni zbor se bo vršil v Ljubljani. Pri slučajnostih se je zlasti razpravljalo o mednarodnem kongresu čevljarjev, ki se bo v jeseni vršil na Dunaju. G. Radošević iz Beograda je predlagal, naj se v spričo tega kongresa že sedaj ustanovi vrhovna organizacija vseh čevljarških zvez v državi, da bi taka organizacija mogla uspešno zastopati čevljarje na tem kongresu. Po končnih besedah g. Krajcerja je bil zbor zaključen.

Prvi avtomobil v Kamniški Bistrici

Kamnik, 1. junija.

V Kamniško Bistrico vodi poleg zlozne turistične pešpoti tudi vozna cesta, ki pa je na nekaterih mestih prav strma, da jo vozovi komaj zmagoje. Po turistiški poti lahko prideš v Bistrico tudi s kolesom ali motociklom, dasi moraš paziti, da na nekaterih mestih ne strmo glaviš v globino. Z avtomobilom pa dosedaj še nihče ni poskušal priti v Bistrico. Po turistiški poti je to popolnoma nemogoče, ker je preozka, vozna pot pa je prestrma in nevarna. Najdalje je dosedaj prodrl avtomobil do Konjskega potoka, 2,5 kilometra od Stahovice.

V petek, 29. maja pa so štirje Kamničani poskusili priti z avtomobilom v Bistrico in poskus se jim je popolnoma posrečil. Avtomobil je vodil g. Franc Fajdiga, z njim pa so bili še gg. Tomo Homar, Maks Koželj in Maks Fajdiga. Na poti so morali premagati velike težave, ker je cesta na nekaterih mestih zelo strma in se je bilo bati, da avtomobil ne zdrsne nazaj in pade v prepad. Vendar so avtomobilisti srečno prestali vse težave in ob pol 1 privozišli v Bistrico. Oskrbnik in nekaj Zagrebčanov — edini gostje — so se po pravici začudili, ko je avto obstal pred kočjo. Kaj takega se jim je zdelo skoro nemogoče. Takoj so avtomobil — star Fiat, ki ima že najmanj 150.000 km vožnje za seboj — okrasili z zelenjem in cvetjem. Popoldne so se avtomobilisti po isti poti vrnili v Kamnik. Srečno so premagali tudi sedaj strme klanke na Počivalu in nad galerijami pod Kobilco ter se zvečer z okrašenim avtomobilom zmagovalno vrnili domov. Da ta nevarna vožnja ni izmišljena, nam pa dokazuje gorenja slika.

Izlet ljubljanskih gradbenikov in arhitektov v Berlin

V ponedeljek je z opoldanskim brzovlakom odpotovalo proti Dunaju 14 gradbenikov in 10 arhitektov pod vodstvom g. univ. profesorja Vurnika.

Mladi arhitekti in gradbeniki si hčejo ogledati klasično in moderno stavbarstvo v Srednji Evropi. Zato se bodo vstavili najprej 2 dni na Dunaju, kjer si bodo ogledali zlasti moderne stanovanjske palače, ki jih je zgradila dunajska mestna občina. — 2 dni bodo v zlati Pragi, kjer bodo poleg drugega občudovali od mojstra Pletenika restavrirane Hradčane. Vse te nakopičene upevalne pa bodo mogli pravilno razumeti, ker jih bo do vseh detajlov natančno razložil njih vodja g. prof. Vurnik.

Glavni namen potovanja pa je ogled nemške prestolnice Berlina. Ogledali si bodo svetovno stavbinsko razstavo, na kateri so se častno izkazali tudi Jugoslovani. Jugoslovanski paviljon vzbuja splošno pozornost. G. prof. Vurnik, ki je uredil paviljon, je razstavil svoj povečan regulacijski načrt Bleda. Načrt so izdelali njegovi učenci, potrebovali so pa za to delo skoro 3 mesece. Zato pa je tudi do najmanjših podrobnosti izvršen, da je ena izmed največjih privlačnosti razstave. Pri tem delu so nekateri pridni, mladi arhitekti toliko zaslužili, da so šli lahko na potovanje brez druge podpore. — Potovanje bo trajalo 14 dni.

Velike važnosti pa je razstava tega regulacijskega načrta tudi zato, ker dela zelo uspešno propagando za naš tujski promet. Vsakega obiskovalca opomni na krasote naše domovine.

V glavnem pa prikazuje berlinska stavbinska razstava smeri v moderni gradnji stanovanj. Posebno važnost polagajo na higijeno in udobnost, kljub temu pa cenenost v delavskih stanovanjih. Naši mladi gradbeniki in arhitekti bodo na svoje oči videli vse, kar so mogli dosedaj gledati po večini le iz knjig. Kmalu bodo imeli priliko pokazati, koliko novega so se naučili, saj bo Jugoslavija potrebovala še mnogo umnih arhitektov in gradbenikov.

Po petih dneh se odpeljuje za en dan v Leipzig, potem pa se povrnejo h knjigam in risalnim tablam. Z. Z.

Slovenec — lovec v Alaski

Ameriška Domovina poroča, da je iz Cadumeta Michigan odpotoval v Alasko Bartol Mihelič, znani lovec in prekupevalec kož v Alaski, menda edini Slovenec, ki se bavi s tem poslom. V Calumetu je obiskal svoje starše. Mr. Mihelič že več let lovi in prekupeje kožuhovino divjačino v Alaski, ki jo je prepotoval že od enega konca do drugega, in to večinoma na saneh s psi. Bil je že večkrat v veliki nevarnosti za svoje življenje, in enkrat je skoraj umrl od lakote, ko ga je vihar zanesel na neki ledeni otok. Vendar ima Alasko veliko privlačno silo zanj, da se vedno in vedno zopet podaja tja.

Mirko Javornik:

Polet čez ocean

(Konec.)

Misli so se švigajoč lovile z desetinkami sekund. Pristati. Nemogoče. Z razbesnelimi rokami sem v sekundi odpel jermenje in padalo. Veter je žvižgal ob krilih. Padalo se je v bipu razpelo. Avion je v divji krivulji planil navzdol.

Popadel me je drgetajoč, onemogel strah, pomešan s potnimi srčami. Prsti niso hoteli izpustiti turele, krčevito sem se je držal, kot zadnje rešitve. Padalo me je vlelo k sebi, roke so me trgale navzdol. V divjem boju sem si s sklopetačimi zobmi izgrizel ustnice, a izpustiti nisem mogel. Čuden krč me je vezal na drveče železje. Oglašilo se je življenje s svojim praktikom, ki je previl vse od tam doli. Ni bilo ne Jeanne, ne zemlje, ne hrepenenj, bilo je samo življenje in njegov klic v tulečem, žvižgajočem ozračju.

Padalo me je vse obupneje vlelo k sebi in v pojemajoči zavesti sem čutil, da se turela krivi. Prsti so odnehavali, kri mi je zatemnila oči in izpustil sem.

Otrli si je čelo, ki je bilo intenzivno napeto, kot da spet doživlja to strašno zgodbo. Videl sem, kako je trpel.

»Zavel sem se spet v višini kakih petdeset metrov. Ljudje so begali pod menoj vsi zmešani. Priletel sem srečno na tla.

Nisem mogel verjeti, da sem živ in čudno mi je bilo na zemlji. Nekako živalsko ugodje me je prevzelo. Kakor psa, ki ga spustite z verige.

Tuje sem gledal ljudi, ki so me obsuli in izpraševali, kaj se mi je zgodilo. A še preden sem jim mogel in hotel odgovoriti, sem zvedel o drugi, strašni nesreči.

Avion se je v višini par sto metrov razletel in razbiti kosi so padali baš na tribuno. Pet ljudi je bilo ubitih in ne vem koliko ranjenih. Dve dami, žena nekega oficirja in Jeanne.

Prej me je stiskala smrt, zdaj me je do konca stisnilo življenje. Nisem se mogel zavesti realnega pomena vseh teh stvari in dogodkov, čudna, zadržana grenkoba mi je silila v grlo in usta so brezizrazno hlatala.

To je bila odškodnina zame. Življenje za življenje. Slučaj? Ni bil slučaj. Niti ne nujnost, ki bi jo bil lahko videl. Ne vem, kaj je bilo.

Bilo je preveč. Prehudo. Neznosno. Nedoumljivo. Blaznost.

Stal sem na travi in se grabil za glavo. Potem sem planil na prvi avto in se odpeljal do letališča.

Tam sem videl Jeanne.

Poslednjič je bila prav taka kot prvič, vsa ona, le njena kri je bila bolj rdeča kot svila njene obleke.

Ležala je pred menoj s pokritim čelom. Oči so bile napol odprte in so strmele navzgor.

Bogve, koga so pričakovale z zadnjim pogledom.

Sklonil sem se nad njo in moja kri je kapljala med njeno...

Trudna bolelost me je sključila za dolgo. S težavo sem se potem dvignil in vrsta ljudi okrog naju se mi je tiho razmaknila.

Zdaj je konec. Truden sem sveta in sebe. Čez štirinajst dni poletim na ono stran.

Jz Dravske banovine

d Banovinska trošarina na prevmatike pavšalirana. Kr. banska uprava Dravske banovine razglasa: V zmislu § 77 pravilnika o banovinskih davščinah za leto 1931/32 se plačuje banovinska trošarina na pnevmatiko v iznosu 25 dinarjev za 1 kg. Da se ne bi oviral avtomobilski promet s kontrolo o plačilu te trošarine, dopuščam, da se ta plačuje pavšalno za leto 1931/32, in sicer: a) za motocikle 100 Din, b) za osebnih avtomobile 500 Din, c) za tovorne avtomobile, avtobuse in priklopne vozove s 4 kolesi 2000 Din, d) za priklopne vozove z 2 kolesi 1000 Din. Lastniki motornih vozil, ki se nameravajo poslužiti te ugodnosti, naj to prijavijo kraljevski banski upravi najkasneje do 30. junija t. l. ter plačajo odpadajočo pavšalno trošarino do 31. julija 1931. Lastniki motornih vozil, ki ne plačujejo pavšalne trošarine na pnevmatiko, jo plačujejo po § 77 pravilnika o banovinskih davščinah za leto 1931/32 v znesku 25 Din za 1 kg ter se morajo podvreči vsem kontrolnim določilom, ki jim bo izdal naknadno. Ban: dr. Marušič I. r.

d Sokolsko društvo v Strazišču ri Kranju priredi v nedeljo 7. junija ob 15. uri popoldne veliko javno tombolo s krasnimi dobitki. Tablice so samo po 3 Din. Dobijo se po vseh trgovinah v Strazišču. Ne zamudite prilike in pridite vsi na tombolo.

d Ustanovni občni zbor »Zveze gospodinskih pomočnic« ob 14. t. m. ob pol 5. uri popoldne v Prečni ulici št. 2. — Pripravljali odbor.

d Otvoritev nove avtomobilne proge. Danes se vrši poizkusna vožnja na avtobusni progi Ljubljana—Čabar. Promet na tej zlasti za turiste velenjaški progi je prevzela tvrdka »Avtopromet Zbočnik« iz Vel. Lašče.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1 d Poroka. Poročila sta se v nedeljo 31. majnika državni svetnik g. Ivan Skarja iz Beograda in gospodična Mazela Josinova, hčerka vpojenega direktorja bivše fin. dež. blagajne g. Emanuel Josina. Čestitamo!

d SPD opozarja člane, ki so vložili prošnje za legitimacije za obmejni turistovski promet z Italijo, da nam je policijska uprava javila, da so nekatere vložene slike neporabne ali premajhne ali pa zadaj popisane. Zaradi tega bo pisarna pismeno pozvala vse prizadete člane, ki nam naj takoj po prejemu našega opozorila pošljejo nove slike, in sicer velikost 65 x 11 centimetrov.

d Radi bi Vas spoznali, da bi Vam mogli pokazati, kako bi mogli urediti Vaše knjigovodstvo — enostavnije — hitreje — točneje in boljše. Predvajati Vam hočem neobvezno naše najmoderneje Ro-Lex-knjigovodstvo na veselejmu pav. G-217 — in nato razsodite sami. Pridite kmalu in se ne boste kesali. »Kartoteka«, družba z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I. 1362

d Velika ruska lotrija. Prvo žrebanje Sveta združenih ruskih oficirskih združenj v kraljevinah Jugoslaviji bo nepreklicno 15. junija t. l. ob 15. v ravateljstvu za državne dolgove v Beogradu. Z zahvalo vsem, ki so pomagali pri tej dobrodelni prireditvi, prosim svet vse tiste, ki so dobili srečke, naj pošljejo obračun za prodane srečke, kakor je pojasnjeno v priloženih pismih. Ker veljajo srečke za obe žrebanji, naj imetniki shranijo srečke tudi za drugo žrebanje, ki bo nepreklicno 15. decembra t. l. Pri glavnem žrebanju bodo izžrebani dragoceni darovi. Vel. kralja dragoceni darovi dobrotnikov in prejemajo ter dobitki za 350.000 Din. Izid prvega žrebanja bo objavljen 22. junija t. l. Uradni seznam bodo prejeli vsi, ki so dobili srečke in ki so pomagali pri tej dobrodelni akciji. Lastniki srečk lahko dobe zastopni uradni seznam, ako pošljejo pisarni oficirske loterije v Beogradu, Obličev Vijenac 36, svoj natančen naslov.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 759,6, termometer 15,9, relativna vlaga 80%, tiho, oblačnost 10, dež. V Mariboru je kazal barometer 758,6, termometer 15,7, relativna vlaga 82%, tiho, oblačnost 7. Opazovanja ob 7. uri. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 22,3 (12,8), v Mariboru 24,3 (13,2), v Mostarju 26,4 (17,8), v Zagrebu 23 (14,3), v Beogradu 29,8 (16,4), v Sarajevu 27,6 (13,2), v Splitu 28 (15,1), v Kumboru 27,2 (18,9), v Splitu 28,4 (15,2), na Rabu 25,4 (14), na Visu 25,2 (13,4). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Torek, 2. junija 1931. Erazem. Pravoslavni: 20. maja, Duh, utorak.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustlar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Siskli.

■ Javna telovadba »Ljubljanskega Sokol« bo v četrtek, dne 4. junija t. l. ob 16. uri, v rimski slabega vremena pa v soboto, dne 6. junija ob 18. uri na letnem telovadišču v Tivoliju. Na sporedu so sledeče točke: 1. ženska deca: igre; 2. moški naraščaj: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932; 3. člani: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932; 4. moška deca: tekmovalne igre; 5. člani: vzorna vrsta na krogi; 6. članice: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932; 7. člani: vadbeni ura; 8. člani, članice in ženski naraščaj: otrodna telovadba; 9. ženski naraščaj: savezne proste vaje za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932; 10. članice: ples dvanaestorice; 11. člani: hkratne vaje na treh

drogovih. — Društveno načelnštvo je zastavilo vse svoje moči, da javni telovadbi nastop v vsakem oziru kar najlepše uspe. Poleg saveznih prostih vaj in otrodnih telovadb, nastopijo, kakor razvidno iz sporeda, člani z vadbeno uro in s hkratnimi vajami na treh drogovih; članice pa s »plesom dvanaestorice«. Z vadbeno uro članov, s katero točko nastopamo prvič pred javnostjo, hočemo pokazati sliko našega sokolskega življenja našega dela v delavni dnevi v telovadnici. Pri javni telovadbi nastopi tudi vrsta ruskih Sokolov. Sodeluje godba kratskega društva »Sokola I. Taborec«. Vabimo vse brate in sestre ter sokolske prijatelje, da v čim večjem številu posetijo naš letošnji javni telovadni nastop.

■ Protest ljubljanskih vrtnarjev. V soboto zvečer se je vršilo v gostilni pri Novaku na Rimski cesti protestno zborovanje ljubljanskih vrtnarjev proti sklepu magistratnega gremija, da se mestna drevnecnica preuredi na trgovski podlagi in da bo gojila zlasti lepotočno grmovje. Zborovanje je vodil predsednik vrtnarske zadruge g. Ivan Šimenc, ki je prebral spomnico, ki je bila soglasno sprejeta in bo izročena občinskemu svetu. V spomenici poudarjajo ljubljanski vrtnarji, da je njihov obstoj zaradi velikih bremen resno ogrožen. Poklicni vrtnarji plačujejo ogromne davke in občinske pristojbine. Samo od uvoza inozemskega cvetja plačajo občini okoli 100.000 Din trošarine. Zato ni čuda, da so ljubljanske cvetličarne v hudem položaju in da propadajo. Profi javnemu prodajanju cvetlic in lepotočnega grmovja po mestnem vrtnarstvu odločno protestirajo in prosijo občinski svet z g. županom, naj ne dovoli, da se mestna vrtnarija preuredi v pridobitno podjetje in dela konkurenco poklicnim vrtnarjem.

■ Izlet kemikov. Jugoslovanski kemiško društvo v Ljubljani priredi v četrtek 4. t. m. izlet v Kranj. Zbirališče ob 7-15 na glavnem kolodvoru. Prijatelji društva dobro došli!

■ Generalna vaja za petkov simfonični koncert je v torek 2. t. m. ob 20. uri 30 minut v Unionu.

Dr. Igor Tavčar
specijalist za notranje bolezni — Ljubljana
Breg 8
ne ordinira od 4. do inkl. 16. t. m.

■ Gostovanje g. Banovca v operi. Koncem tega tedna ali v začetku prihodnjega tedna bo nastopil dvakrat v naši operi tenorist Svetozar Banovec, ki se bo vrnil po skoro dveletni odsotnosti iz Amerike zopet v našo opero. Prvo njegovo gostovanje bo v Hoffmannovih pripovedkah.

■ Zborovanje stavbinkih delavcev NSZ. V Mostah se je vršilo zborovanje stavbinkih delavstva Narodno-strokovne zveze. Predsednik g.

Jz drugih banovin

Mednarodna avtomobilska cesta skozi Jugoslavijo

Na zadnji občinski seji mestne uprave Osijeku, je bil sprejet proračun, ki znaša skoro 32 milijonov Din, dohodkov bo pa skoro 27 milijonov Din. Primanjkljaja je torej okoli 5 milijonov Din, katerega bodo pokrili s 63-odstotnim mestnim davkom. Ob tej priliki je mestni župan obvestil občinske svetnike, da so mu na odločilnem mestu izjavili, da bo šla velika mednarodna avtomobilska cesta, ki bo vezala tudi Zagreb in Beograd, skozi Osijek. Avtomobilska cesta bo nedvomno dvignila tujski promet v Osijeku.

Usodna številka 27

V Sremski Mitrovici je pred dnevi bil pred sodniki tamošnji trgovec Pera Bačković. Obtožen je bil zaradi težke telesne poškodbe. 27. januarja lani je v neki kavarni napadel z nožem trgovca Antona Novosela in ga hudo ranil na glavi. Ranjencu so morali pri operaciji odstraniti levo oko. 27. julija je napadel z nožem Novoselovega brata Josipa in ga hudo poškodoval po glavi. Udaril ga je s steklenico. 27. septembra je pa Bačković razbil glavo brodarju Petru Elezi. Obtoženec je priznal vse tri zločine in se je zagovarjal za prva dva, da jih je izvršil v silobranu. Brata Novosela, da sta ga prva napadla. Glede brodarja je obtoženec izjavil, da ga je udaril po glavi samo za šalo. Priče so izpovedale, da je Bačković Novosela napadel premišljeno in iz maščevanja, ker mu je Anton Novosel pred sedmimi leti ubil očeta in je bil obsojen zaradi uboja. Sodišče je Bačkovića, za katerega je številka 27 zelo usodna, obsodilo na poldrugo leto robije. Plačati mora tudi 13.000 Din odškodnine.

Prijateljica razbojnika Medića

V Sibeniku se nadaljuje razprava proti zverinskima ženama, ki sta umorili 30-letnega seljaka Nikole Pupovca. Zaslizane so bile številne priče, ki so obtoženko Stojko Skoricevo zelo obremenile. Glede Ljubice Pupovčeve so priče izjavile, da se je družila s sumljivimi moškimi in da je bila celo prijateljica nedavno na smrt obsojenega razbojnika Todorja Medića. Tedaj je Medić ustrelil orožnika Vekića, je imel sestanek z Ljubico v planini. Pri sobotni razpravi je bila zaslizana nadzornica šibeniških zaporov, kjer je bila zaprta obtožena Stoja. Nadzornica je izpričala, da ji je Stoja priznala, da je sodelovala pri umoru Nikole Pupovca. Stoja je celo

Rudolf Juvan je govoril o pomenu nacionalne organizacije, tajnik zidarske skupine g. Janko Furlan pa o tem, zakaj si je delavstvo ustanovilo narodno organizacijo. Na zborovanju sta govorila tudi zidar g. Tepina in g. Pregare.

■ Redni občni zbor občanskega odbora Jadranske Straže v Ljubljani bo 16. junija t. l. ob 20-30 uri v restorih restavracije Zvezda z običajnim dnevnim redom. Člani in prijatelji organizacije so vljudno vabljeni, da se občnega zbora v čim večjem številu udeležijo.

■ Nesreča. Pri premikanju vlaka na kolodvoru v Zalogu je padel pod vagon 36-letni železniški sprevodnik Anton Stopar. Vagon mu je zmečkal desno nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico, kjer so mu morali odrezati nogo. — Na križišču Dalmatinove ulice in Miklošičeve ceste je povozil neznan avtomobilist steklarja Miroslava Berginca iz Studentovske ulice 13. — Na letnem sokolskem telovadišču si je zlomil desno roko 12-letni Marko Horčička, učenec III. državne gimnazije. — Na Turjaškem trgu se je ponesrečil z motornim kolesom 17-letni mehaniški vajenec Jakob Gojzer z Viča. Tudi te tri ponesrečence so prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico.

■ Iz kriminalnega predala. Dne 30. maja je pobegnila z doma 16-letna Anica Novakova. Dekle je vitke postave in črnih las, oblečena v zametasto obleko. Klati se najbrž z nekim nadzornikom po Ljubljani. — V Mencingerjevi ulici je bilo vlomljeno v barako uradnika tobačne tovarne Franca Zelenico in ukradeno par moških čevljev in kompas v vrednosti 95 Din. — V Mišičevi ulici je bilo vlomljeno v tvornico perila »Triglav«, lasti trgovca Josipa Olupa s Starega trga. Vlomilci so odnesli 3 bale plavega popelina blaga in 1 balo drap popelina blaga za srajce v skupni vrednosti 2500 Din. — Iz nezaklenjene predsobe je bila ukradena pekovski pomočniku Ivanu Suštarju, Sredina 10, kompletna moška obleka, vredna 1000 Din. — Posestnici Jeri Zalar iz Zalne pri Višnji gori je na Starem trgu pred trgovino Trdina vzela mošnjček z okoli 200 Din in nato neznanom odšla. — Iz nezaklenjene spalne sobe Predškofijo 4 je bila ukradena vrtnarju Stefanu Pavliču obleka, vredna 1000 Din. — Blagajničarka Marija Virant, uslužbena v lekarni Trnkoc na Mestnem trgu, je prijavila policiji, da sta 30. maja ob 17. kupila dva neznanca neka zdravila in jo pri plačevanju prosila, naj ji zamenja 10 dinarske bankovce v 1000 dinarskega. Ker ni imela v blagajni nobenega bankovca za 1000 Din, jima je ponudila 5 bankovcev po 100 Din in jih položila na pult. Medtem pa ko jo je eden motil z govorjenjem, je drugi vzel omenjene bankovce in še svoje po 10 Din, nakar sta odšla. Primanjkljaj je blagajničarka opazila šele ob 18. pri skontraciji. — Policija je zasačila pri tatvini kolesa dva znana kolesarska tatova 30-letnega Jerneja Lindiča iz St. Janža na Dolenskem in 25-letnega Franca Praprotnika iz Kroke in ju aretirala. — Aretirani so bili še na veselejmu 18-letni žepar Avgust Marček iz šibeniške okolice in 4 drugi kriminalni tipi radi suma žepne tatvine.

■ Redni občni zbor občanskega odbora Jadranske Straže v Ljubljani bo 16. junija t. l. ob 20-30 uri v restorih restavracije Zvezda z običajnim dnevnim redom. Člani in prijatelji organizacije so vljudno vabljeni, da se občnega zbora v čim večjem številu udeležijo.

■ Nesreča. Pri premikanju vlaka na kolodvoru v Zalogu je padel pod vagon 36-letni železniški sprevodnik Anton Stopar. Vagon mu je zmečkal desno nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico, kjer so mu morali odrezati nogo. — Na križišču Dalmatinove ulice in Miklošičeve ceste je povozil neznan avtomobilist steklarja Miroslava Berginca iz Studentovske ulice 13. — Na letnem sokolskem telovadišču si je zlomil desno roko 12-letni Marko Horčička, učenec III. državne gimnazije. — Na Turjaškem trgu se je ponesrečil z motornim kolesom 17-letni mehaniški vajenec Jakob Gojzer z Viča. Tudi te tri ponesrečence so prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico.

■ Iz kriminalnega predala. Dne 30. maja je pobegnila z doma 16-letna Anica Novakova. Dekle je vitke postave in črnih las, oblečena v zametasto obleko. Klati se najbrž z nekim nadzornikom po Ljubljani. — V Mencingerjevi ulici je bilo vlomljeno v barako uradnika tobačne tovarne Franca Zelenico in ukradeno par moških čevljev in kompas v vrednosti 95 Din. — V Mišičevi ulici je bilo vlomljeno v tvornico perila »Triglav«, lasti trgovca Josipa Olupa s Starega trga. Vlomilci so odnesli 3 bale plavega popelina blaga in 1 balo drap popelina blaga za srajce v skupni vrednosti 2500 Din. — Iz nezaklenjene predsobe je bila ukradena pekovski pomočniku Ivanu Suštarju, Sredina 10, kompletna moška obleka, vredna 1000 Din. — Posestnici Jeri Zalar iz Zalne pri Višnji gori je na Starem trgu pred trgovino Trdina vzela mošnjček z okoli 200 Din in nato neznanom odšla. — Iz nezaklenjene spalne sobe Predškofijo 4 je bila ukradena vrtnarju Stefanu Pavliču obleka, vredna 1000 Din. — Blagajničarka Marija Virant, uslužbena v lekarni Trnkoc na Mestnem trgu, je prijavila policiji, da sta 30. maja ob 17. kupila dva neznanca neka zdravila in jo pri plačevanju prosila, naj ji zamenja 10 dinarske bankovce v 1000 dinarskega. Ker ni imela v blagajni nobenega bankovca za 1000 Din, jima je ponudila 5 bankovcev po 100 Din in jih položila na pult. Medtem pa ko jo je eden motil z govorjenjem, je drugi vzel omenjene bankovce in še svoje po 10 Din, nakar sta odšla. Primanjkljaj je blagajničarka opazila šele ob 18. pri skontraciji. — Policija je zasačila pri tatvini kolesa dva znana kolesarska tatova 30-letnega Jerneja Lindiča iz St. Janža na Dolenskem in 25-letnega Franca Praprotnika iz Kroke in ju aretirala. — Aretirani so bili še na veselejmu 18-letni žepar Avgust Marček iz šibeniške okolice in 4 drugi kriminalni tipi radi suma žepne tatvine.

Zločini ciganske »črne roke«

Orožniki v Subotici so ujeli nevarno cigansko tolpo, ki ima na vesti številne zločine. Tolpa je tudi umorila 13. maja na zverinski način ponosi trgovca Josipa Koršo v Kuštilju in njegovo ženo. Korša je dobival grozilna pisma, katere mu je pošiljala »črna roka«. Ocenila ga je na 40.000 Din in je zahtevala to vsoto, sicer da ga ubije. Nekaj dni nato so razbojniki res vdrli v trgovčovo stanovanje, umorili njega in njegovo ženo in izropali hišo. Po vsem Banatu so orožniki poizvedovali za zločinci in jih naposled izsledili v okolici Vršca. Aretirali so 16 članov tolpe.

■ Bogatin vlomilec. V Čajkahu pri Novem Sadu so ujeli nenavadnega tatu. To je posestnik Adam Lac, ki je precej bogat. Kljub temu je kradel denar in sicer dvema trgovcema, katerima je prodal svoj mlin z blagajno vred. Iz te blagajne je trgovcema izginilo več tisoč dinarjev. Tatu pa niso mogli izslediti. Naposled sta trgovca stražali blagajno po dnevi in ponoči in tako ujela tatu. Zasačila sta Laca, ko je prišel v mlin s ključem, katerega je utajil pri prodaji svojega mlina, odprl blagajno in iz nje vzel nekaj tisočakov. Orožniki so bogatega tatu izročili sodišču.

■ Strašen vihar. V gnjilenskem srezu je divjal v petek popoldne strašen vihar. Utrgali so se med gromom in treskom tudi oblaki. Strela je udarila v hišo seljaka Bečirovića in ubila 22 ovac. V vasi Marešti je vihar porušil več hiš.

■ Smrt generala Mišinekega. V Beogradu je umrl eden zadnjih oficirjev general Čevajeva, ki se je boril s Srbijo v vojskah proti Turkom. Mišinecki je izviral iz ugledne ruske plemiške rodbine, katere člani so igrali velike vloge v ruski politiki.

■ Dete utonilo v kotlu. V Braslovčah pri Kruševcu se je pred dnevi igral dvehletni otrok seljaka Čvetkovića na dvorišču. Po nesreči je dete padlo v kotel z vodo in utonilo.

■ Krvava osveta. V Prištini je te dni ustrelil Hasan Alinović šefira Šabanovića. Med rodbinami Alinovića in Šabanovića je bilo staro sovraštvo. Alinović je iskal prilike, da bi se maščeval nad Šabanovićem. Ko ga je te dni srečal na samem, je osveto izvršil. Šabanović je bil pri priči mrtev. Morilca so aretirali.

Celje

* Seja občinskega odbora okoliške občine. V soboto 6. t. m. ob 20. uri v občinski dvorani na Bregu javna seja občinskega odbora okoliške občine.

* Cvetlični dan državne krajevne zaščite dece in mladine v Celju bo v soboto 6. t. m. Dobriček te dobrodelne prireditve je namenjen samo vbojim otrokom. Zato prosimo blagohotnega razumevanja in ljubeznive naklonjenosti.

* Občni zbor podružnice Kmetijske družbe se je vršil v nedeljo v občinski dvorani na Bregu. V novi odbor so bili izvoljeni kot načelnik g. Pišek Josip iz Medloga, kot podnačelnik g. Glinšek Ivan iz Zgornje Hudinje, kot tajnik in blagajnik g. Gaberšek Josip, kot odbornika gosp. Vuga Juro ter g. Strečan Jurij. Kot delegat za občni zbor je bil izvoljen župan okoliške občine g. Miheč Alojzij. Na občnem zboru se je zlasti obravnavalo vprašanje lova, ki predstavlja za posestnike posebno težavo.

* Zbor donških kozakov Plator, ki priredi pod vodstvom dirigenta Kostričkova velik koncert v Celju, je eden najboljših kozakiških zborov. O čemur pričajo laskave kritike največjih listov. Poleg tradicionalnih pesmi je zbor nastudiral celo vrsto novih, večinoma v kompoziciji g. Kostričkova. Predprodaja vstopnic v knjižarni Gorčar & Leskovek.

* Klub koroških Slovencev v Celju ima svoj redni sestanek v petek 5. junija ob 20. v restavraciji hotela »Evropac«. Povabljeni so posebno tisti, ki se doslej še niso udeležili nobenega sestanka.

* Spomenik zadnjemu celjskemu grofu v Beogradu. Beograjski listi poročajo, da bodo v Beogradu na Terazijah te dni postavili bronast kip dekle, delo kiparja Kršinića. Kip je poklonil beograjski občini ministar n. r. g. Shvegel. Na njem bo napis »V spomin Ulriku celjskemu, predhodniku ujedinjenja Jugoslovancov, ki ga je l. 1456 v tem mestu ubila neprijateljska roka.«

* 120 rudarjev dobi delo. Borza dela razglasa, da išče rudnik Bare v Srbiji (Lastnik Jožić i sin, Senjski rudnik) 60 rudarjev-kopačev ter 60 pomožnih kopačev in vozačev. Natančneje se zve pri zastopniku rudnika g. Ferlezu v hotelu »Pri pošti«.

* Občni zbor Ciril-Metodove družbe se vrši nočjo ob 20. v restavracijski sobi Celjskega doma.

* SK Celje postal prvak Dravske banovine v tenisu. Ker se SK Rapid iz Maribora v nedeljo ni odzval turnirju s SK Celje za finale v prvenstvu, je postal SK Celje s tem teniški prvak Dravske banovine.

* Smrtna kosa. V javni bolnici so umrle 30. maja Rop Angela, 14-letna hči občinskega tajnika v Lučah; 31. maja Destovnik Marija, 55-letna dnuarica iz Mozirja; Kos Jožefa, 41-letna posestnica iz Luške vasi.

* Najdba. 29. maja je bila v gledališču najdena ovratna verižica. 26. maja je bil v Gregorčičevi ulici najden avtomobilski zavijač. — 30. maja so bila pred mestno elektrarno najdena očala. Vse se dobi na policiji.

* Obeselec v gozdu nad Liscami. V nedeljo so izletniki v gozdu nad Liscami opazili moško truplo, ki je viselo na drevesu in že močno razpadalo. Ker je truplo že viselo tri tedne, identitete obešenca niso mogli takoj ugotoviti. Pozneje so dognali, da je 35-letni brezposelni delavec Kranjc Anton iz Gaberja. Truplo so prepeljali na okoliško pokopališče.

* Nož ob nedeljah. V nedeljo so se v Ponikvi ob juž. žel. v neki gostilni stekli fantje in seveda tudi segli po nožu. 28-letnega zidarskega delavca Kranjca Ferdinada so obdelali tako, da so mu odrezali desni palec in tudi roko precej poškodovali. S tovarnim vlakom so prepeljali Kranjca na celjski kolodvor, odkoder ga je rešilni avto prepeljal v javno bolnico.

* Ker je pred naborno komisijo razgrajal pijan seveda, je bil aretiran 21-letni U. Janez z Vranskega.

Maribor

m Osebnost. V Mariboru splošno znani in priljubljeni dosednji likvidator Ljubljanske kreditne banke g. Viktor Perné je včeraj nastopil svojo novo mesto pri Hranilnici dravske banovine v Mariboru.

m Poslovilni večer dveh častnikov. V soboto so častniki mariborske garnizije priredili v dvorani hotela »Orel« poslovilni večer dosedanjemu poveljniku 45. pehotnega polka g. polkovniku Karlu Dolencu in g. podpolkovniku Vaclavu Dicu. Ob obeh so se zbrali poslovili s številnimi iskrenimi zdravili.

m Telovadni nastop Sokola-matice. Na letnem telovadišču pri Ljudskem vrtu je bil v nedeljo popoldne letošnji prvi telovadni nastop Sokola-matice. Nastopile so vse edince: člani, članice, naraščaj in deca s prostimi vajami in na orodju. Razen tega so br. Primožič, Stukelj in Lapajne izvajali tudi vaje za Pariz. Obisk je bil dober, pa ne povsem zadovoljiv.

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Jurij Zorko, viničar, 5 let star; Ivan Ozvald, zasebnik, 70 let; Alfred Hirschmugl, ravnatelj cestnega odbora, 44 let; Roza Damičeva, dekla, 86 let; Jožefa Domitarjeva, zasebnica, 81 let; Katarina Gerčeva, vdova, po krojaču, 78 let; Ivan Hötzl, paznik fin. kontrole; Marija Špelčeva, zasebnica, 85 let; Roman Budler, viničar, 60 let; Marija Tutta, rojena Lovas, vdova po železničarju, 66 let; Josip Klob, delavec 21 let; Ivan Postrak, čevljijski mojster, 31 let in Marija Bräuer, roj. Kuzmiceva, žena trgovca, 42 let. Naj v miru počivajo!

m Tujski promet. V mesecu maju je bilo pri tukajšnjem zlaščevalnem uradu prijavljenih 2261 tujcev, od teh 694 tujih državljanov. Izmed tujih državljanov je bilo 386 Dunajčanov, 81 Gradčanov in 227 drugih.

m Pište original »CHABESOK«. 1114 m Zborovanje slovenskega učiteljskega. V nedeljo je bilo tu zborovanje poverjenikov in vseh predsednikov slovenskih učiteljskih društev, katero je vodil poverjenik UJU g. Andrej Skulj. Reševale so se pretežno društvene zadeve. Člana sosveta gg. Gobec in Mervič sta odstopila, gg. Skulj, Ribič in Grum. Mi ro tudi podal ostavko, pa ostanejo v vodstvu še do letne skupščine, ki bo dne 3. julija v Ljubljani. Nadalje se je razpravljalo o statistiki učiteljskega izvenšolskega dela itd.

m Razdelitev nagrad Jadranske Straže. V dvorani Zadrške gospodarske banke so bile v nedeljo dopoldne slovesno razdeljene nagrade za najboljše srednješolske naloge o Jadranskem morju. Prejeli so: 1. nagrado Rudolf Jankuba, dijak VII. razreda realne gimnazije za spis »Ob morju«; 2. nagrado Josip Kerencič, dijak III. letnika učiteljskega za delo »Varnost morja za razvoj našega narodnega gospodarstva« in Bolka Franc iz Celja za delo »Borba za oblast na Jadranu«; 3. nagrado Ivan Cestnik, dijak V. razreda klasične gimnazije za naloge »Morje v slovenskem slovstvu«, Radko Cotic, dijak VI. razreda realne gimnazije za spis »Čuvajmo naše morje« ter Darinka Mrmolja, gojenka III. letnika, gojenka III. letnika učiteljskega za delo »Morje«.

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje« 985

m Delo gasilcev in rešilnega oddelka v maju. V mesecu maju so morali mariborski gasilci 8-krat nastopiti, in sicer pri treh požarih in 5 prometnih nesrečah. Rešilni oddelki so šli na pomoč v 225 primerih, 119-krat pri nesrečah, 54-krat pri obolelih, 34-krat pri porodih in 3-krat pri omračenju uma.

m Zadruga za reja perutnine v Mariboru bo imela svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom, v četrtek 4. t. m. ob 17. uri v restavraciji pri Mestni klavnic.

m Kozarke dirke. V nedeljo popoldne so na Teznu nastopili znani ruski kozarški jahalci. Obisk je bil precej dober, vendar pa je bilo reklame občutno premalo.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor.

m Iz gledališča. Danes se bo po znižanih cenah in zadnjič vprizorila opereta »Kavalir Miško«. Jutri, v sredo bo prva ponovitev Skrbinske drame »Labirint« za abonente reda B. m Kinematografi. Grajski kino: od večerj dalje »Praznik življenja« s Kamilo Hornovo. Kino Union: od večerj dalje »Nesmrtni potepuh« z Liano Haidovo in Gustavom Fröhlichem.

m Za materjo. V nedeljo popoldne je stražnik našel na Grajskem trgu 8-letnega dečka, ki je povedal, da se piše Josip Vakaj, ni pa vedel od kod je. Rekel je, da je prišel z dežele, kjer je njegovemu očetu ime »Popke« in da išče svojo mater, ki je zaposlena nekje v Mariboru. Odali so ga začasno v Dečji dom.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor.

m Avtomobilska nesreča. V soboto zvečer je vozil šofer Dervuške oprekarne s traktorjem na priklonem vozu proti Sv. Lenartu v Slovenskih goricah opeko. Na vozu so bili tudi štirje potniki. V bližini Črnega gozda pa se je nenadoma zlomila traktorjeva os in vse vozilo je zdrčalo pod cesto. Pri tem se je šofer Josip Sorli nevarno ranil na levi nogi in levi rami, Marija Šnopova se je pobila po glavi, 8-letna Zora Kelbachova pa si je zlomila desno nogo. Nepoškodovana sta ostala samo 10-letni Ivan Kos in 28-letna delavka Marija Haričeva. Prvi trije se zdravijo v tukajšnji bolnišnici. Traktor in priklonni voz sta popolnoma razbita.

m Nesreča starčka. Na Radvanjski cesti je v nedeljo dopoldne padel po nesreči pod nek voz 78-letni prevzikan Josip Mitteregger in se nevarno poškodoval na glavi in nosu. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Nezgodna pešca. Na Koroški cesti stanujočega krovca Arnolda Pobiljo je včeraj neki avto podrl na tla in ga ranil na levi nogi. Prvo pomoč je našel na rešilni postaji.

m Samomor. V Peklu pri Košaku se je v gozdu veleposestnika Janžekoviča obesil v soboto 61-letni viničar Roman Budler. Ko so ga žena in otroci našli, je bil že mrtev. Obesil se je zaradi neozdravljive živčne bolezni, katero je dobil v svetovni vojni.

m Poškodban podlegla. V nedeljo je v bolnišnici umrla 21-letna Sonja Dedičeva iz Studencev, ki je v soboto padla doma po stopnicah ter se pobila po glavi in dobila težke notranje poškodbe.

m Aretacije. V nedeljo so bili v Mariboru aretirani: Marija K. radi potepuha in suma tajne prostitucije, Alojzij D. radi telesne poškodbe in Ivan S. radi razgrajanja in kalenja nočnega miru.

m Izsleditev tatu kolesa. V soboto ponoči je policija izsledila 36-letnega Ivana Zupanca iz Šmarja pri Jelšah, ki je bil letos, dne 11. marca odpuščen iz kaznilnice v Novi Gradiški, dne 13. je pa že v Celju ukradel neko kolo in prodal za neznatno svoto. Razen tega je ponaredil tudi razne dokumente. Izročen je bil okrožnemu sodišču.

Potovanje po zvezdi večernici

Tu so popotniki sklenili prenočiti. Šli so dalje po obrežju, da bi našli za to primeren prostor. In prišli so do velike prazne hiše povodnega polža. Bila je dovolj prostorna za vse tri. V notranjosti je bila biserno-bela, da se je kar lesketala. Naši prijatelji so si pripravili ležišče, legli in utrujeni zaspali. Zunaj je bila tiha, zvezdnata noč...

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

93.

Mati rešila otroka iz goreče hiše

V enem letu dvakrat pogoreleci.

Poljčane, 31. maja.

V soboto pod večer je v vroče vzušje nenadoma zadonela gasilska tromba, naznanjajoča zateglo, da nekje gori...

Ker je ognjeni sij obžarjal nebo prav blizu, se je sprva mislilo, da gori v bližini, toda še preden je odbrnel gosilski avtomobil, se je razvedelo, da je ognjeni petelin zaplesal v pol ure oddaljenem naselju Stanovsko, na bregu, kamor ni moglo z avtom. Zato so jo naši vestni gasilci vdrli peš tja gor s svojimi pripravami. Gorelo je pri Tomaževih ali kot se po domače pravi pri Maruškovih Mici, ki jo je v tem letu zdaj že v drugo doletela takšna nesreča. Vendar pa bo vzrok požara bržes tudi tukaj neprevidnost.

Kakor je izvedel vaš dopisnik, je nastal ogenj takole: gospodinja je zakurila v peči za večerjo ter nato odšla k sosedovim S. Ko so se tam pred hišo pogovarjali, je osupla zapazila, da se z dimnika njene hiše silno in nenavadno kadil in nato je iz njega že tudi udaril plamen, ki je objel slamnatu streho, da je bila hiša v hipu kakor goreča bakla. Kar se je dalo, je tekla domov, kajti v hiši je prej pustila samega 1-letnega rejenčka. Pa je bila tudi skrajna sila. Kmalu za tem, ko je bil otrok rešen, se je s slamo krita in lesena hiša sesula. Zgorelo je vse, kar je bilo v njej. Od silne vročine so poginili številni piščanci, in tudi več kokoši ter nekaj svinj. Gasilci in drugi, ki so prihiteli na pomoč, niso mogli nič rešiti, ker daleč okrog ni bilo mogoče dobiti vode.

Poljčane

Igra »Navaden človek«, ki jo bo vprizoril naš Sokol na praznik 4. junija, se ne bo pričela ob pol 16. kot javljeno, ampak šele ob pol 20. uri. — Zdravo.

Škofja Loka

Izredni občni zbor škofjeloške podružnice SPD v soboto zvečer v Gasilnem domu v Škofji Loki je ob udeležbi nad 20 članov sklenil prirediti za gradnjo planinskega doma na Ljubniku v juniju, ko bodo zagotovljena sredstva. Izbrano je poročal predsednik gradbenega oddelka g. Janko Potočnik. Koča bo stala 40.000 Din, dovoljen je 10% preseček. Gotovine je zbrane 16.160 Din; 23.570 Din se zbere z izrednim članskim prispevkom po 100 Din in 50 Din in z raznimi podporami. Zastoj bodo dobili precej opreme. Obrtniki bodo zastoj izvršili ključavničarska in kleparska dela. Načrt za kočo je izdelal domačin stavebenik g. Anton Ogrin.

Bela žena je v razmeroma kratkem razdobju posegla po treh obče poznanih in priljubljenih domačinih. V Karlovski ulici je podlegla pljučnici v 81. letu starosti ga. Jesenko Ursula, mati vseučiliškega prof. dr. Franceta Jesenka in ožja soročnica urednika »Slov. Naroda« g. Gabra. Ob izredno visoki udeležbi prijateljev in znancev se je vršil pogreb na starološko pokopališče. — Par dni prej je preminul krojaški mojster Gasperšič Franc. Pobralla ga je jetika. Zapuščava vdova s 6. otroci. Cerkveni pevci so pokojniku zapeli več žalostink. — V visoki starosti 76 let je preminul v Hosti Janez Ziherl, ki je opravljal 30 let službo cestarja na progi Škofja Loka — kolodvor. Pokojnim blag spomin, preostalem iskreno sožalje!

Novo hišne tablice je dobila slednjič tudi Starra Loka. V ostalih 27 vaseh starološke občine so se namestile tablice s hišnimi številkami že prej.

Nov advokat v Škofji Loki. V hiši trgovke Leskovic na Spodnjem trgu je otvoril odvetniško pisarno dr. Franc Jarc, ki je prišel iz Ljubljane. Škofja Loka ima sedaj 2 odvetnika.

Cevlarsko delavnico bo otvoril 2 dni v hiši Mija Blaznika v Nunski ulici čevlarski mojster Joško Čadež. — Znano gostilno pri Otetu na Poljanski cesti sta prevzela v oskrbo dvojica Galjot, doslej pri Jesihu v Medvodah. Prejšnji gostilničar Lovrenc Hafner gradi obsežno gostilniško poslopje na Plevni.

Prošnja cestnemu odboru! Okoličani, ki imajo svoje domove ob cestah, se upravičeno pritožujejo nad neznošnim prahom. Za vsakim vozilom, posebno motornim se dvigajo oblaki prahu. Cestni odbor naproša nujno od pomoči. Cestna škroplilnica ali karkoli naj nas reši prahu! Vsaj kolodvorska cesta naj se prične takoj škropliti.

Cepljenje otrok proti kozam bo danes ob 14. uri v mestni hiši. Pregled teden dni pozneje ob istem času in kraju.

Nogo si je zlomil pri padcu s stavbnega odra par metrov globoko 23-letni delavec Franc Uršič, zaposlen sedaj pri gradnji novih objektov v Kapucinskem predmestju. Fanta so prepeljali v bolnico.

Trbovlje

Izlet Društva rudniških nameščencev. Krajevna skupina Društva rudniških nameščencev priredi v nedeljo 7. junija peš-izlet na Sv. Platinjo. Zbirališče in odhod članstva ob 6. uri iz red rudniške restavracije.

Tombola Sokola je bila v nedeljo popoldne na letnem telovadišču za Sokolskim domom dobro obiskana. Vendar obisk ni dosegel lanskega, radi težke rudarske krize. Marsikateri rudar, ki je poprej kupil deset tablic in več, je vzel zdaj po eno, dve. Tombola je imela 500 amb, 300 tern, 150 kvatern, 100 činkvinov in 21 tombul. Glavne dobitke so zadeli Ema Ziberna, ki je dobila lep šivalni stroj, Goltes Ivan pohištvo, Diminič Josipina kolo, Planko Franc tudi kolo.

Hrastnik

Tukajšnja obrtno-nadaljevalna šola je zaključila šolsko leto že s 15. majnikom, običajno razstavo pismenih in risarskih izdelkov po prireditvi v nedeljo 31. t. m. v deški šoli od 8. do 16. — Vabljeni so zlasti vsi mojstri, pa tudi drugi, ki se zanimajo za napredek obrtnega naraščanja.

Pismo iz Trebnjega

Zaključek prednjaškega tečaja — Lepo uspela akademija — Za povzdigo tujskega prometa.

Zaključek prednjaškega tečaja je bila v nedeljo lepa manifestacija sokolske misli in ideje. Br. starosta Jakob Novak je v navdušenem govoru orisal pomen tega tečaja za bodoči razvoj Sokolstva na deželi.

Popoldne so se udeleženci tečaja udeležili slavnostne akademije. Trebnje je oživilo. Tuji, Sokoli in dela v krogih so dali pestro lice vedno sokolskemu trgu. Zastopani so bili vsi tukajšnji državni ne drugi uradi, mnogo članstva ter mnogo prijateljev Sokola. Nastopili so člani s prostimi vajami, na drugo in bradlj. Članice s praskimi vajami in ljubko ritmično šestko po sestavi br. Tratarja. Moška in ženska deca je navzoče še posebno navdušila s sokolskimi igrami. Vmes pa je nastopal dečji mešan sokolski pevski zbor, ki je vse presenetil. Akademija je pokazala, da Sokol v Trebnjem dela, kar nam je že ponovno dokazal. Uspeh dela smo pa videli posebno ob zaključku prednjaškega tečaja na akademiji in želimo samo še več takih sokolskih dnevo.

Trebnje so središče mirenke, žužemberške in trebanjske doline, kar lahko označimo kot ožjo Dolenjsko. Tu je križišče cest, tu je glavna železniška postaja za ves blagovni promet teh krajev, tu so tudi vsi pristojni uradi. Ako pa se bodo združile vse občine sodnega okraja v eno občino in se bo dogradila proga Trebnje — St. Janž — Sevnica, se bo promet pri nas podvojil. Zato je naša prva in nujna dolžnost skrbeti sedaj za razvitje tujskega prometa v Trebnjem. Saj je Trebnje s svojo lego in priključitvijo okolice precej zanimivo. V okolici so geološke zanimivosti, lepi izletni vrhi in izredno zdravo podnebje.

Trebnje pa mora predvsem dobiti drugo lice. Potrebno bi bilo, da posestniki prenovijo zanemarjene hiše itd. Ulice in trge je treba urediti, kopališče pripraviti za tuje itd. S trajno

Prvi trije dnevi ljubljanskega velesejma

Velesejmsko življenje se tudi letos razvija v znamenju velikega zanimanja s strani javnosti, kakor tudi kupcev. Do večjih zaključkov seveda še ni prišlo, ker so običajni prvi dnevi posvečeni ogledovanju razstavljenih predmetov. Vendar izgleda, da bodo prodajalci prišli na svoj račun.

Velesejmski prostor je bil že takoj ob otvoritvi v soboto deležen velikega obiska, ki je v nedeljo in včeraj še znatno narasel. V prvih treh dneh je posetilo našo domačo gospodarsko prirediteljo do 25.000 obiskovalcev. Kako veliko zanimanje vlada za naš velesejem tudi v inozemstvu, pričajo razne pozdravne brzojavke, ki so dospеле vodstvu velesejma v zadnjih dneh. Med mnogimi drugimi je čestitalo tudi vodstvo lipskega sejma, bruselskega sejma, praški župan Baxa, dunajski župan Seitz itd. Nebroj pozdravnih brzojavk pa je prispelo tudi iz tuzemstva.

Včeraj sta posetila sejem tudi dva odlična gosta in to pomočnik finančnega ministra g. Dušan Letica in načelnik ministrstva trgovine in industrije g. dr. Bojčić.

Nemški industriji med posetniki.

Med najpomembnejšimi včerajšnjimi posetniki je omeniti nemške industrije, ki jih vodi predsednik lipskega velesejma Köhler. Skupina je prispela ob 13:45 s svojega poučnega potovanja po Balkanu. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki oblasti in našega gospodarstva: načelnik dr. Marn, podžupan prof. Jarc, univ. prof. dr. Milan Vidmar, generalni tajnik dr. Win-

Občni zbor Trboveljske premogokopne družbe

58. redni občni zbor Trboveljske premogokopne družbe, ki se je vršil dne 1. junija 1931 v Ljubljani pod vodstvom g. predsednika Andre Luqust-a je odobril bilanco za leto 1930 in sklenil izplačati dividendo od Din 25.— za delnico, katere kupon št. 18 se bo vnovčeval ob 2. junija 1931 naprej v Ljubljani pri družbeni blagajni, pri ekspoziturah družbe v Beogradu in Zagrebu ter v inozemstvu pri znanih denarnih avdih.

Koopracijo g. Andre Luqust-a kot upravnega svetnika je občni zbor enoglasno potrdil, odstopivši upravni svetnik g. Jean baron de Bourgoing je bil ponovno izvoljen v upravni svet.

× Prodaja. Dne 15. junija t. l. se bo vršila pri upravljalci Zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu javna licitacija glede prodaje odpadkov od sukna, platna, usnja, starega železa, pločevine itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

× Oddaja zakupa restavracije na postaji Vrhovine-Plitvička jezera se bo vršila potom oферtalne licitacije dne 15. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji.)

Borzna poročila

dne 1. junija 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 1. junija. Amsterdam 22:815, Berlin 13:445—13:475, Bruselj 7:886, Budimpešta 9:8921, Curih 10:530—10:580, Dunaj 7:9533—7:9833, London 27:566, Newyork 56:55, Pariz 221:05 do 223:05, Praga 167:52—168:32, Trst 295:69 do 297:69.

Zagreb, 1. junija. Amsterdam 22:815 bl., Dunaj 7:9533—7:9833, Berlin 13:445—13:475, Bruselj 7:886—7:900, Budimpešta 9:8921 bl., London 27:56—27:60, Milan 29:588—29:588, New-

in sistematično propagando za kraj sam bi morali naši gostilničarji skrbeti roko ob roki. Treba je propagande v časopisju. Saj nudijo naši gostilničarji res vse udobnosti, ki si jih more mirne letovišar želeli, in to ob nizkih zmernih cenah. Organizacija naših gostilen je naravnost odlična ali svet o tem ne ve. Treba je ljudem to povedati, treba je reklame in naš kraj bo na Dolenjskem med prvimi.

Iskreno želimo, da bi vsi Trebanjci in okoličani ustanovili zvezo za tujski promet. Ako želimo res napredka, ne čakajmo na druge, ampak sami se lotimo dela in propagande za boljšo bodočnost našega kraja. ...an.

Domžale

V nedeljo sta gostovali v Domžalah proti Disku moštvi SK Grafike in SK Peruna iz Ljubljane. Grafika je premagala Diska v razmerju 5 : 2, Perun pa rezervo Diska s 4 : 1. Sodil je v splošno zadovoljstvo g. Stražar.

Bled

Nov sreski osnovnošolski referent. Pred kratkim je ministrstvo za prosveto v Beogradu imenovalo g. Egidija Sifererja, šolskega upravitelja na Breznici, za novega osnovno-šolskega referenta v radovljiskem okraju. Čestitamo!

Povečanje tukajšnjega poštnega lokala. Te dni so jeli delavci povečavati tukajšnji poštni lokal.

Pregledovanje jezerskih čolnov. Te dni se je mudil na Bledu organ sreskega načelstva, ki je pregledal jezerske čolne glede varnosti. Nekaj čolnov ni ustrezalo predpisom.

Vreme. Na Bledu imamo lepo solnčno vreme, zato je vsak dan nešteto kopalcev v Grajski kopeli. Jezero ima 20 stopinj Celzija. V soboto popoldne se je pripravljalo k hudi uri, bliskalo in grmelno je močno, toda dežja je bilo le malo.

Nadležnost cigarov. Te dni so se pojavili na Bledu cigani, ki so zelo nadležni. Iz letovišča naj bi jih izgnali.

discher in tajnik dr. Pless, gen. tajnik inž. Šuklje in drugi. Nemški gostje so se laskavo izrazili o naši gospodarski organizaciji. Sinoči ji je priredila uprava velesejma večerjo v »Unionu«. Za danes so povabljeni na Jesenice kot gostje Kranjske industrijske družbe. Ogledali si bodo tudi Bled, drevi pa bodo nadaljevali svojo pot v domovino.

Tudi šolska mladina je pričela pridno posejati sejmišče. Včeraj je bilo posebno dobro zastopano tudi naše vojaštvo.

Med raznimi zanimivostmi letošnje prireditve bi bilo omeniti razstavo velikega domačega tekstilnega koncerna Koste Ilča sinov d. d., ki sestavlja 9 velikih tovarn z nad 3000 delavci. Zanimiv je tudi domači izdelek tvornice tanina v Medvodah »Cestolj«, nekaj lesni destilat, ki služi za škropljenje cest proti prahu. Velesejmski prostor je bil s tem prepratom poškropljen in odgovarja, po zahtevu strokovnjakov vsem zahtevkam cestne higijene. Tvornica »Ruše« je uvedla posebno svetilno sredstvo »dissoptine«, ki omogoča sijajno razsvetljavo tudi v krajih kamor ne segajo električni vodi.

Za jutri se pričakuje blago italijanskega gospodarskega zastopstva, ki se udeležijo velesejma s sedmimi tovarnimi. Monte Catini razstavi galico in žveplo, Ind. Elettrica Firenze razne elektro izdelke, Fiat zastopa italijanski avtomobilizem, Sejm v Bari razstavi propagadni material, Soc. Istriana Cementi razstavi razne cementne izdelke. Blago se trenutno nahaja že na carini in bo najbrž že v teku današnjega dne prispelo na sejmišče.

york ček 56:45—56:65, Pariz 221:05 do 223:05, Praga 167:52—168:32, Zürich 1095:30—1098:30, Stockholm 15:22 bl.

Dunaj, 1. junija. Amsterdam 28:40, Atene 9:2275, Beograd 12:58, Berlin 16:890, Bruselj 9:909, Budimpešta 12:94, Bukarešta 4:235, London 34:6037, Madrid 58:56, Milan 37:245, Newyork 71:120, Pariz 27:88, Praga 21:0725, Sofija 5:1535, Stockholm 190:80, Kopenhagen 190:40, Varšava 79:63, Zürich 137:92.

Curih, 1. junija. Beograd 9:12, Pariz 20:22, London 25:10, Newyork 51:6, Bruselj 71:975, Milan 27:025, Madrid 42, Amsterdam 207:55, Berlin 122:48, Dunaj 72:56, Sofija 3:745, Praga 15:30, Varšava 57:40, Budimpešta 90:15.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 1. junija. Drž. papirji: 7% inv. pos. 86—87, voj. škoda ar. 412:50—413 (412:50), kasa 412—413, jun. 412:50—414, jul. 412—414 (412:50), avg. do dec. 412:50 d., 4% agr. obv. —, 7% Bler 80:25—80:75 (80:75—81:50), 8% Bler 89—90, 7% pos. hipot. b. 83—84:50, Begluške 63:25—64:50. — Banke: Hrvatska 50—60, Praštediona 950—960, Union 170—174, Jugo 71 do 71:50, Ljublj. kred. 120 d., Mednarodna 67 d., Narodna banka 7725 bl., Srbska 190—192. — Industrija: Sečeraua Osijek 290 bl., Trboveljska 241—243, Slavonija 200—205 Vevče 120 d. — Tob. srečke 25 bl., rdeči križ 39—44, Zemaljska 128 bl. ex coup., Nar. šum. 25 bl., Gultm. 130—132, Slaveks 25—30, Danica 75 bl., Drava 235—236, Nar. mljn 18 d., Isis 49—52:50 ex coup., Dubrovačka 330 bl. ex coup., Jad. pl. 490—550, Oceanija 190 d.

Dunaj, 1. junija. Bankverein 15:15, Dunav-Sava-Adria 13:35, Prioritete 92:30, Trbovlje 29:25, Leykam 2:50.

Zitna tržišča

Tendence na ljubljanskem tržišču čvrsta, brez prometa.

Budimpešta, 1. junija. Tendence: slabša, promet: omejen. Pšenica: junij 14:60 do 14:67 (14:50—14:52). — Koroza: franzi julij 10:90, julij 13:62—13:68 (13:67—13:69), avgust 13:90 do 13:95 (13:92—13:93), maj 12:65—12:81 (12:67 do 12:69).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence neizpremenjeno mlačna, promet: 2 vagona remeljnov.

Sokolstvo

Mladinska akademija Sokola II.

Agilni Sokol II je priredil v soboto zvečer v telovadnici izredno uspelo mladinsko telovadno akademijo, ki je znova pokazala veliko tehnično sposobnost društvenega prednjaškega zbora. Telovadnica je bila zasedena do zadnjega kotička starih in prijateljev sokolske mladine, med katerimi smo opazili podstarosto Saveza SKJ br. Gangla, zastopnika g. bana prosvetnega šefa dr. Lončarja, občinskega svetnika Likozarja in Olupa, starosto sokolske župe dr. Pipenbacherja, tajnika br. Flegarja, načelnika br. Vrhovca, načelnico sestro Muzinovo, direktorja realne gimnazije Mazija, načelnico SKJ sestro Skalarjevo, starosto br. Kajzelja, ter zastopnike vseh ljubljanskih in nekaterih okoliških sokolskih društev.

Telovadni spored je bil malce predolg, kljub temu pa je občinstvo vztrajalo do konca. Nastopili so vsi društveni mladinski oddelki, ki so svoje točke absolvirali v popolno zadovoljstvo vseh navzočih, kar je dokazovalo živahno odobravanje. 16torica ženske dece je odlično izvedla proste vaje. Moška deca je nastopila šestkrat z vajami, igrali in preskoki čez konja ter žela zaslužen povalo občinstva. Dobro so bile podane deklaracije in čitanje sokolskih nalog moške dece. Ženski naraščaj je nastopil z ličnimi skupinami na gredi in s prostimi vajami, po godbi narodnih pesmi. Najbolje se je odrezal moški naraščaj, na katerega je Sokol II lahko ponosen. Savezne proste vaje za Prago je 12 naraščajnikov izvedlo prav dobro, ravnotako je bila petorica, sestava naraščajnika Vitka podana zelo strumno in skladno. Višek telovadne akademije pa je bila šestorica, sestava br. Kebra, ki so jo morali naraščajniki med navdušenimi ovacijami ponoviti. Na bradli nam je naraščaj pokazal nekaj krasno izvedenih vaj, zlasti obe vaji naraščajnika Brnčiča so občinstvo naravnost očarale ter je žel gromoviti aplavz. Končno so vsi telovadni oddelki napravili veličastno zaključno skupino, nakar je bila nad dve uri trajajoča akademija zaključena.

K lepo uspeli akademiji Sokola II iskreno čestitamo z željo, da bi tudi javni nastop 14. t. m. uspel tako poveljno kot je sobotna akademija. Zdravo!

Sport

Tekma za državno prvenstvo v Ljubljani

V nedeljo popoldne sta se srečala v tekmovalstvu za državno prvenstvo v Ljubljani Gradjanski iz Zagreba in SK Ilirija. Na igrišču Ilirije se je zbralo rekordno število občinstva do 4000, med katerimi je bilo skoro 1000 »drukarjev« iz Zagreba, ki so spremlili svoje ljubljence v belo Ljubljano.

Razen prvega moštva Gradjanskega sta nastopila v prijateljskih tekmah še moštvi juniorjev in rezerva Gradjanskega z istimi moštvi SK Ilirije.

Prvi sta nastopili moštvi juniorjev. V prvem polčasu so mladi Ilirijani pritiskali in postavili rezultat, medtem, ko so juniorji Gradjanskega v drugem polčasu imeli vodilno besedo. Tekma je trajala 2x30 minut. Rezultat

Ilirija jun. : Gradjanski jun. 1 : 0 (1 : 0)
Tekmo je sodil g. Vidic dobro.

Takoj nato sta nastopili rezervi obeh klubov. Ze v začetku igre so Ilirijani dosegli vodstvo igre, kar pa so gostje kvitirali s surovostjo in nesportnim obnašanjem. Zlasti, ko je bilo postavljeno stanje 2 : 0 za Ilirijo so gostje še stopnjevali svoje surove izpade. Sodnik g. Jordan je bil primoran izključiti od nadaljne tekme po enega igralca Ilirije in Gradjanskega, to je rezerviste Gradjanskega še bolj vznevoljilo ter je moral sodnik odstraniti iz igrišča še enega igralca »Gradjanskega«. Ta se sodniku ni hotel pokoriti, marveč je celo navalil na njega. Sodnik g. Jordan je nato tekmo odžvižgal in sicer v 13. minuti drugega polčasa. Ta ukrep sodnika je bil popolnoma na mestu, nastala je pavza, v kateri so se duhovi pomirili do nastopa obeh prvih moštev Ilirije in Gradjanskega.

Rezultat tekme obeh rezervnih moštev:

Ilirija rez. : Gradjanski rez. 2 : 0 (2 : 0)
Točno ob 1730 se je pričela prvenstvena tekma

Gradjanski : Ilirija 1 : 0 (1 : 0)
Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah: Gradjanski: Mihelič, Blvec, Rajković, Mekić, Pikič, Vidrih, Stanković, Staroveški, Velimirovič, Duković, Kokotović.

Ilirija: Malič, Strehovec, Berglez, Unterreiter, Dekleva, Pogačnik, Pfeifer, Oman, Košak, Zitnik, Doberlet.

Takoj v začetku prične Gr. napadati. Kokotović zgreši prazen gol. V 9. minuti prvi opasnejši napad I., ki ga uspešno brani zagrebška branilca. V 14. in 16. min. sledita dva zaporedna strela proti Iliriji. Poslednjega odbije Strehovec Dukoviću na nogo in žoga obtiči v mreži.

1 : 0 za Gradjanskega

Gr. preide zopet v napad. Sledi še nekaj ostrih strelav proti Iliriji v bližini kazenskega prostora, nakar preide Ilirija v napad, ki konča z offsidom Doberleta. V 23 min. strelja Košak, toda Mihelič ubrani. Sledi nato odprta igra, mestoma ostra in žoga gre iz polja v polje. Ilirija gre v napad proti Gr., toda Mihelič se ne da presenetiti in brani še tako nevarne položaje. V 33. min. krasno lovi Malič žogo. V 37. min. resna situacija pred golom Gr., ki jo zopet razčisti Mihelič. V 41. min. reši Mekić še skoro izgubljen položaj v korner. Pfeifer odlično strelja in Rajković komaj reši položaj v kot. Pfeifer strelja ponovno, toda Mihelič posreduje zopet uspešno. V zadnji minuti strelja Pfeifer zopet v kot, ki pa ostane kot doslej vsi, nezakoriščen.

V drugem polčasu gre Ilirija takoj v napad. V 2. min. sname Mihelič žogo Pfeiferju z noge. Gr. preide šele v 4. min. na drugo stran. Ilirija pritiska, toda Mihelič se zopet pojavi o pravem času. Protinapad Gr. konča v kornerju. V 16. min. sname Malič prosti strel izpod prečke, Doberlet gre v zvezo. Igra poteka v

premoči Ilirije. V 23. min. strelja Pfeifer korner, toda žoga preide v sredo. Ilirija ponovno pritiska, toda nasprotna obramba čisti. V 34. min. ima Doberlet lepe šanse, toda Košak ga prehiti in pošlje žogo v zrak. Igra postaja nezanimiva, opaža se vsestranska izčrpanost in zavlačevanje igre. Končni rezultat je bil postavljen.

Po poteku igre se more reči, da je Gradjanski zaslužen zmagal. Seveda bi bil rezultat lahko tudi obraten, zasluga za rezultat Gr. pa gre predvsem vratarju Miheliču, ki se je res izkazal. Pri Gr. se je dobro držal Pikič in obe krili. Notranji trio je prekašal ilirijanskega na polju, pred golom pa ni bil toliko nevaren kot ilirijanski.

Pri Iliriji je zadovoljila ožja obramba. Tudi krilci so zadovoljili, toda le v obrambi. Trio se ni mogel posebno uveljavljati, Ilirija je zaostajala za nasprotnikom v startu, pokrivanju, tudi običajnega elana ni pokazala, imponirala pa je s svojo marljivostjo do popolne izčrpanosti.

Sodnik g. Zivanović iz Novega Sada je povsem obvladal tekmo, bil je energičen in je sem in tja oškodoval domače moštvo.

Stanje v 1. skupini

je po večerajšnjih tekmah naslednje:

Gradjanski	3 3 0 0 5 : 1 6
Concordija	2 1 1 0 4 : 3 3
Hajduk	1 1 0 0 5 : 1 2
Primorje	3 1 0 2 7 : 10 2
Hašk	3 0 1 2 5 : 9 1
Ilirija	2 0 0 2 2 : 4 0

Poraz Primorja v Splitu

Hajduk : Primorje 5 : 1 (2 : 1)

Prvenstveno tekmo je odigralo Primorje na izredno vročih splitskih tleh s Hajdukom. Primorje je nastopilo brez svojega izbornega napadalca Slaparja, zato ni bilo pričakovati kakšnega posebnega rezultata. Tekma se je končala brez incidentov z zmago Hajduka. Sodil je tekmo sarajevski sodnik g. Kap.

MARIBORSKI SPORT

Tenis: SK Rapid : Tenisklub Zlatar 7 : 2
Mariborski Rapid je odigral 3. kolo državnega prvenstva v Zlataru proti tamkajšnjemu Tenisklubu. Zmagal je SK Rapid sigurno s 7 : 2. 4. kolo se odigra prihodnjo nedeljo v Celju in sicer se srečata SK Rapid in SK Celje.

SK Železničar : ISSK Maribor 2 : 1 (1 : 0)

Na Rapidovem igrišču se je danes popoldne odigrala prvenstvena tekma SK Železničar mladina : ISSK Maribor mladina. Železničarji so se za zadnji poraz hitro revanžirali; zmagali so zaslužen s 2 : 1. Sodil je povprečno g. Bergant.

Mariborčani in tekma SK Ilirija : SK Gradjanski

Številni mariborski sportniki so potek tekme Ilirija : Gradjanski z zanimanjem zasledovali v radiu; žal je bil poročevalec izredno slab in napovedal potek igre nestrokovnjaško, tako da razen rezultata ni bilo doznati nič natančnega. V interesu nogometa in sploh sporta bi bilo, da angažira radio Ljubljana samo strokovnjake, in ne kakor v nedeljo napovedovalca, ki je bil po našem mnenju lajik.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija): Danes popoldne bo od 5. ure naprej obvezni trening za vse atlete. Za gotovo naj se ga udeležijo Banovec, Hronek, Ilovac, Javornik M., Majhenič, Megušar, Natlačen, Omerza, Osvaid, Pavlin, Pustišek, Režek I., Rotar, Rupnik, Setnikar, Stare, Vrečko, Kolesa, Zuccatto I in II, Zupančič Gabe in Lado, Smerzu, Derganc, Kranjc, Nagy, Geržinič I in II, Dolinar, Glušič, Kristan, Jurman, Mlejnik. — Jutri zvečer ob pol 21. uri bo v kavarni »Evropi« važna seja sekcijanskega načelstva. — Tajnik.

Radio

Ljubljana, torek, 2. junija, 12.15 Plošče (Slov. pesni — kmečka godba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Prens balalajek »Kremelj« z velesojima. 19.00 Prof. Pengov: V tovarni gospe Flore. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Plošče. 20.30 Prens iz Zagreba. 22.30 Čas, dnevne vesti. 23.30 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sredo, 3. junija. Opoldanski program odpade. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 P. dr. R. Tominec: Portreti iz svetovne literature. 19.30 Preobraženski: Ruščina. 22.00 Mozartov večer. 21.00 Salonski kvintet. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, torek, 2. junija, 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Violinski koncert. 21.30 Vokalni koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, sredo, 3. junija, 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Pesni in arije. 21.50 Novice. 22.00 Zvočni film.

Beograd, torek, 2. junija, 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Tamburaški orkester. 17.30 Vokalni koncert. 18.00 Ruski orkester (balalajki). 20.00 Glasbena uganka I. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Radio orkester.

Beograd, sredo, 3. junija, 10.00 Ljudska šola. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Popoldanski koncert Radio orkestra. 20.00 »Maksim Crnojević, drama, L. Kontić, IV. in V. dej. 20.45 Violinski koncert. 21.15 Melodrama. 22.00 Novice.

Praga, torek, 2. junija, 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 14.10 Plošče. 14.30 Koncert Radio orkestra. 17.10 Plošče. 19.05 Bratislava. 20.10 Pevski koncert. 21.00 Brno. 22.20 Plošče.

Praga, sredo, 3. junija, 11.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 14.10 Plošče. 14.30 Moravska Ostrava. 17.20 Plošče. 19.05 Orkestralni koncert. 20.05 Ljudski koncert. 21.25 Koncert.

Potniki, železničarji in dijaki so z aktivkami kovčegi in podobnim najsolidnejše ter najceneje postreženi pri

A. PREKUH

Ljubljana, Stari trg št. 26

ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter prevzema popravila

Objava

1356

Objavljujem, da su ovi zenici naumili medusobno brak sklopiti.

Heisch Eduard sin Heisch Josipa i Ana Burgharda neoženjen, rimokatolik, trgovac, rođen 1899 god. v Pločici sa stalnim boravkom u Ljubljani i Nagl Teza, kćer Nagl Franja i Holc Marije, neudata, domaćica, rimokat. rođena 1909 god. u Subotici.

Pozivam sve one, koji znaju, da medju imenovanim zenicama ima neka zakonita prepreka ili da vlada takva okolnost, koja isključuje njima slobodno raspolaganje, te da to neposredno meni ili putem opštinskog predstavnštva gde je objava istaknuta prijave.

U Subotici, 26. maja 1931.

Drž. matričarsko zvanje Subotica I. krug.

Specijalni entel oblek in volan

francoski sistem pri

Matek & Mikeš Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

BREDA žepni robci kom. Din 2- Najmodernejše vezanje zaves, pregrinjaj in perila.

I. SLANOVIC

806

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA
Gajeva ulica 2

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slašičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno poniklovana.

Otvoritev vrta

restavracije „Pod Skalco“, Mestni trg 11

Točil bom pristna štajerska vina po konkurenčnih cenah, vedno sveže pivo v vrčkih. Prvovrstna dunajska in srbska kuhinja in ostala mezeluka, kakor čevabčiči, ražnjiči itd. Izbrana prvovrstna jedila za gurmane. Abonenti se sprejemajo dnevno za Din 20.—, po karti Din 25.—.

Za točno postrežbo jamčim in se priporočam

lastnik

Na velesojmu v paviljonu, kjer se točijo vina iz kleti

Peter Podboršek

Ljubljana-Siška, Celovška c. 34

se bode letoš prvič točila tudi zajamčeno pristna

»Bakarska vodica«

v steklenicah, na kar se opozarja slavno občinstvo.

1369

1383

Philips RADIO aparati

velesojmenj Paviljon G 186-189

„Centra“, Ljubljana, Masarykova c. 12

St. 112/pr.-1931.

1373

Razpis službenih mest.

Na podlagi pooblastila ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje z dne 26. maja 1931 S. br. 9729 razpisuje uprava bolnice za duševne bolezni Ljubljana-Studenec

2 mesti uradniških pripravnikov s kvalifikacijo po § 45. odst. 2, zakona o uradnih (Službeni list z dne 15. aprila 1931 kos 25) in s prejemki, ki jih določa § 23, odst. 2., tega zakona.

Pravilno kolkovane in po določilih § 3 zakona o uradnih opremljene prošnje je vlagati pri upravi bolnice za duševne bolezni Ljubljana-Studenec v Ljubljani, Poljanski nasip 52

do 18. junija 1931.

Uprava bolnice za duševne bolezni Ljubljana-Studenec

v Ljubljani, dne 30. maja 1931.

Mali oglasi

Oglasi socialne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Zidana hiša

prikladna za obrtnika, pol ure od Mokronoga. Rodovitna njiva, dve parceli za vinograd, sadovnjak. — Poceni prodaja Jozefa Perko, Srednji Lakmic, pošta Mokronog. 1379

Bukova drva

trboveljski premog pri tt.

„KURIVO“

LJUBLJANA
Dunajska cesta 33
(na Balkanu)
Telefon št. 34 — 43

Pozor!

Nemška tovarna klavirjev Hauschultz-Berlin, svetovno znana, poslala je na ljubljanski velesojmu piano, na katerem lahko igra tudi neuk ne da bi se učil igrati. Razstavljen je na velesojmu v paviljonu E 30-32. 1342

KLAVIRJI.

Predno kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. — Najcenejša izposojevalnica!

- Warbinek -

Ljubljana, 1300 Gregorčičeva ul. 5.

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. — Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 984

Email d. z o. z.

Ljubljana 7

Beljaška 4 - Telef. 3252

emajlira in ponikluje po naročilu

NA ZALOGI: Lutz-ovo

peči, napisne tablice

— črpalke z ventili

brez usnja in razpršilci za gnojnice

— avtogeno varenje

Email d. z o. z.

Ljubljana 7

Beljaška 4 1084

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 468

najceneje in v volni izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

Kultura

Beethoven: Fidelio

V soboto so izvajali prvič v sezoni edino Beethovno opero »Fidelio«. Delo ne zaostaja prav nič za čudovitimi mojstrovimi simfonijami in smo veseli, da smo ga imeli priliko zopet slišati. Predstava je vodil ravatelj Polić idealno. Pravilna tempa, komorna dinamika, smisel za dovršeno zaokroženost vsake poedine forme v partituri, izenačenost v orkestru in preciznost so glavne odlike te posrečene predstave. Občinstva je bilo gledališče skoraj polno in občinstvo je zopet pokazalo, da je za najresnejšo glasbo zrelo. Obe overturi, zlasti »Leonora III« sta bili podani naravnost kabineto. (Mala nesreča pri regovih v začetku prve overture izvira iz fizičnih momentov. Orkester je tako močno zaposlen, da neznatni pogreški niso štetni nikomur v zlo ter tudi na celoti ne izpremenijo nič.) Naslovno vlogo je pela in igrala prvič Thierry-Kavčnikova s polnim uspehom. Simenc kot Florestan je bil imeniten, Križaj kot Roko prav tako. Primožič in Grba sta mi ugajala kakor malokdaj. Ribičevi leži »Marcelina« prav dobro, pa tudi manjše vloge in zbori so se odrezali brezhibno. Dueti, terceti in kvarteti, ki tvorijo bistven del »Fidelie«, so bili vzorni in izenačeni, kakor jih v naši operi še nisem zlepa slišal. Tako dobrih predstav si želimo še več.

Slavko Osterc.

Lirika najmlajših

Pred meseci so se najmlajši beograjski pesniki združili in svojo novo organizacijo nazvali: Jato (jata). Pred dobrim tednom je izšla njihova prva skupna javna manifestacija v obliki pesniške knjige z istim naslovom. Zastopani so pesniki: B. L. Lazarević, Miloš Djordjević, Dimitrije Marković, Jovan in Vasilje Kukić, Bora Keselj in Stanko T. Mitlić. Vsaki je zastopan s po nekoliko pesmi. Slikar Mihajlo S. Petrov pa je knjigo prijetno opremil z odgovarjajočimi portreti. Originalnosti v knjigi ni dovolj. Na iste motive in notranjo sorodnost sem naletel pri večini predstavljenih pesnikov, kar je pa z neke strani razumljivo. Poudariti moram, da se večina izživlja v dve smeri: v socialno, ki je preprosto izumetničeno narejena in ne prime, in v ljubezensko, ki je vsaj radi svoje iskrenosti simpatičnejša, ali v današnjem času in v tej obliki neaktualna in skoraj bi rekel depulsi-rana. Neka notranja onemoglost in disharmonija z danim življenjem je akcentuirana skoraj pri vseh. Je pa tudi nekaj prave pesmi med posamezniki verzji. Par primer: »Zašto sam umoran ovako rano? Viskri su jablani oko moga stana« (Mitlić); »Majko! Majko, tvoj sin, tako mlad, samo za ulico zna i još po koji stan i zatvor« (V. Kukić); »Dušo ču ti dati kroz drhtaj tužne pesme, srce na Borinjo harmonici sabazorske serenade: eteraste cvetove nevine bele rade sunce može da ljubi, ali da sprži ne sme. U zlatnim snovima neka ti mine život: za moj ostaje vasijski rt dobre nade, na kome žene balsamom kip večnosti kade i na koji nikad stići neću ja, bludeći pilot« (Bora Keselj); »... ti mi ode, napusti bajku života, muziku rumenih dana, i zaboravi da smo se nekada jedan drugom kleli da ćemo zavladati svetom« (Istli); »Katkada samo, maziću i ja bole ko mirne mačke — i sunca i tame: sve boje i zvuke iz našeg stana!... Rasturicu sve slutnje i čase kao šarene igračke... Za uglom, u tepanju razmimošli smo se jednog jesenjeg dana« (D. Marković). Knjiga je kot pojav simpatična, dasi je deloma v maniri in so posamezni pesniki premalo originalni. T. P.

Dr. Djuro Račić: Medjunarodna politika i problemi svjetskoga gospodarstva. Samozaložba. Zagreb, 1931; 200 strani. Cena Din 50. Knjiga se lahko naroči pri g. I. Račiću, Zagreb, Jeladić trg 28 ali v knjigarnah. G. Dj. Račić, ki je znan po delu Financijska znanost (Zagreb, 1929), je topot podal pregled važnejših sodobnih vprašanj svetovnega gospodarstva, ki so v ospredju zanimanja tako mednarodne kot državne politike. Po kratkem uvodu o odnosu med politikom, znanostjo in gospodarstvom pisec obravnava vprašanja protekcionizma in svobodne trgovine, carinskih uni, gospodarskega delovanja Zveze narodov in končno o gospodarskih krizah. Delu je dodan članek o žitnem monopolu in o seji komisije za Združene evropske države. Pregled je kratak, a temeljit in podan kritično. Odlikuje ga številna dokumentacija, do katere je v splošnem težje priti. Knjiga je jako aktualna in jo bo s pridom vzel v roko vsak, kdor se zanima za ta vprašanja in ki želi uspešno zasledovati potek mednarodnih dogodkov, kot so agrarne in druge konference, nemško-avstrijska carinska zveza i. dr. Knjiga je v jugoslovanski strokovni literaturi prvo delo te vrste in se toplo priporoča.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 2. junija: »Slehenik«, predstava v opernem gledališču. Red B.

Sreda, 3. maja: Zaprt.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 2. junija: »Slehenik«, dramska predstava. Red B.

Sreda, 3. junija: »Večni mornar«. Red E.

Četrtek, 4. junija: Zidinja. Izven. Gosloje Mar-j Simenc.

Petek, 5. junija: Simfonični koncert v Unionski dvorani.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Torek, 2. junija ob 20. uri: »Kavalir Miško« ab. C. Znižane cene. Zadnjič.

Sreda, 3. junija ob 20. uri: »Labirint« ob B. Kuponi.

Četrtek, 4. junija. Zaprt.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II. No. 13.535/2.

1528

Razpust društva.

Društvo »Podružnica I. delavskega kole-sarskega društva za Slovenijo v Ptuj« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne po-gojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 25. maja 1931.

*

V. No. 1065/14.

1535—3—1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske ba-novine v Ljubljani razpisuje za zgradbo obč. ceste Sv. Peter—Ložane III. del

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 22. junija 1931 ob enaj-stih pri sreskem cest. odboru v Mari-beru, Koroška cesta 26. Pojasnila in po-nudbeni pripomočki se proti plačilu na-pravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami istotam.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote od-brenega proračuna, ki znaša 1.704.396-50 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz raz-glasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 29. maja 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 40/31—5.

1534

Oklic.

Tožeča stranka dr. Globevnik Josip, od-vešnik v Novem mestu, je vložila proti to-ženi stranki Klemenčič Jožetu, pos. sinu na Mali Loki št. 5, radi 350 Din k opr. št. C 40/31—1 tožbo.

Narok za usno razpravo se je določil na 3. julija 1931. ob poldnesetih pred tem sodiščem v izbi št. 10.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja g. Bukovec Ivan, gostilničar v Trebnjem št. 37, za skrbnika, ki jo bo za-stopal na njeno nevarnost in stroške, dok-ler ne nastopi sama ali ne imenuje poobla-ščenca.

Kr. okrajna sodnja Trebnje, odd. II.,
dne 23. maja 1931.

*

Cg Ia 159/3—13.

Oklic.

Serdoner Franc, pos. iz Sočtanja, toži Golobč Janeza iz Vavpčje vasi št. 13, se-daj neznan kje v Ameriki, radi 6591 Din 70 par s prip. k opr. št. Cg Ia 159/30.

Narok za usno razpravo bo 10. julija 1931 ob osmih v sobi št. 58.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja Pretnar Slavko, odvešnik v Metliki, za skrbnika, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sam ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Novem mestu, odd. Ia,
dne 29. maja 1931.

*

C 38/31—1.

1533

Oklic.

Tožeča stranka Kmetijsko društvo v Se-lah pri Šumperku je vložila proti toženi stranki Pucelj Francetu, posestniku v Se-lah pri Šumperku št. 31, radi 260 Din k opr. št. C 38/31—1 tožbo.

Narok za usno razpravo se je določil na 10. julija ob desetih pred tem so-diščem v izbi št. 10.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja g. Bukovec Ivan, gostilničar v Trebnjem št. 37, za skrbnika, ki jo bo za-stopal na njeno nevarnost in stroške, dok-ler ne nastopi sama ali ne imenuje poobla-ščenca.

Kr. okrajna sodnja Trebnje, odd. II.,
dne 15. maja 1931.

*

Nc I 858/31—3.

1526—3—1

Amortizacija.

Na prošnjo Terezije Jurečič iz Hrastja št. 11 se uvede postopanje v svrhu amorti-zacije Tereziji Jurečič lastne, baje izgubljene vlozne knjižice hranilnice in posojil-nice, reg. zadr. z om. zav. v Cerkljah št. 657 v poimenski vrednosti Din 4267-41.

Posestnik te knjižice se vsled tega po-ziva, da svoje pravice do navedene knji-žice tekom 6 mesecev od dneva prve raz-glasitve predstoječega sklepa uveljavi, ker bi se sicer knjižica proglasila za neveljavno

in bi se Tereziji Jurečič na knjižico nalo-žena vloga izplačala brez predložitve hra-nilne knjižice.

Prvo vprašanje odpade, ker je hranilnica in posojilnica reg. zadr. z om. zavezo v Cerkljah že podala tozadevno izjavo.

Okrajno sodišče v Krškem, odd. I.,
dne 27. maja 1931.

*

E 8340/30—9.

1512

Dražbeni oklic.

Dne 23. junija 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 16 dražba nepremičnin: zemljiška k. o. Stranska vas, vl. št. 213.

Cenilna vrednost: 21.111 Din; vrednost pritikline: 5 Din; najmanjši ponudek 10.740 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri draž-benem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede ne-premičnine v škodo dražitelja, ki je rav-nal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na draž-beni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljubljani,
dne 15. maja 1931.

*

E 208/31—11.

1523

Dražbeni oklic.

Dne 30. junija 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Brezovec, vl. št. 32 in 79.

Cenilna vrednost: 36.590— Din; naj-manjši ponudek: 27.207— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri draž-benem naroku pred začetkom dražbe, si-cer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je rav-nal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na draž-beni oklic, ki je nabit na uradni deski te-ga sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj,
dne 19. maja 1931.

Konkurzni razglasi

S 16/28—80.

1511

600. Odprava konkurza.

Prezadolženka Pibernik Antonija, trgo-va v Ljubljani.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom opr. št. S 16/28—2 o imovini prezadol-ženke, se odpravi, ker je bila razdeljena vsa masa, po § 139 k. r.

Deželno sodišče v Ljubljani, oddel. III.,
dne 18. maja 1931.

*

Popravek.

Pri Poravnalnem oklicu 1478, objavlje-nem v službenem delu »Jugoslovana« dne 29. maja 1931, se ime trgovca pravilno glasi: Kreml Josip (in ne Prempl Josip).

Razglasi raznih uradov in oblastev

Št. 6350.

1506

Objava.

Uprava državnih monopolov bo na III. ofertalni licitaciji dne 17. junija 1931 pro-dala en polstabilni parni stroj-lokomobil, ki se nahaja v Državni markarnici, kjer se lahko ogleda vsak delavnik med 8. in 12. uro.

Uprava državnih monopolov v Beogradu,
dne 28. maja 1931.

*

Št. 467.

1513

Razglas.

V gluho-nemnico v Ljubljani se sprej-mejo ob pričetku šolskega leta 1931-32 vnovič gluho-nemi otroci na prošnjo rodi-teljev ali njih namestnikov.

Pogoji za pri-pust k pouku ali za sprejem v zavod so:

1. gluho-nemost ali tolika stopnja gluho-sti, da se otrok s posluhom ne more na-učiti glasovnega govora;
2. izpolnjeno sedmo in še ne prekorače-no deseto leto življenja;
3. primerna telesna zmožnost in sposob-nost za izobraževanje.

Od sprejema so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumni in božjastni otroci, po-tem otroci, ki so neozdravno bolni ali pa imajo težke telesne hibe. Prav tako se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila so nezmožna, da bi se naučili glasovnega go-vora, nadalje otroci, ki so zelo kratkovidni, in otroci, ki močijo posteljo.

Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v za-vodu; dan in ura te preizkušnje se razgla-sita ob svojem času.

Gojenci, katerih starši so zmožni plače-vanja, morejo za dobo svojega izobražanja dobivati stanovanje in hrano v zavodu pro-ti plačilu zneska, ki ga določi kr. banska uprava sporazumno s starši.

Ce se dokaže uboštvo, se preskrbovalni stroški lahko znižajo ali popolnoma izpre-gledajo.

Notranji gojenci dobivajo vso preskrbo v zavodu; vendar jih morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti za vrhno oble-ko, obutvijo, potrebnim perilom i. dr. No-tranji gojenci morajo prinesiti s seboj v zavod nastopne potrebščine v dobrem stanju in zaznamenovane, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in zimsko suknjo, 2 para čevljev, copate, 4 srajce, 4 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 6 žepnih robcev, 2 rjuhi in, če mogoče, odejo, 2 brisači, dež-nik, krtačo za čevlje in obleko, ščetko za zobe, loščilo in košček mila; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopo, 2 para čevljev, copate, 4 srajce, 4 spodnja krila, 4 hlače, 3 naprsne jopice, 3 predpasnike, 4 pare nogavic, 6 žepnih robcev, 2 rjuhi in, če mogoče, odejo, 2 bri-sači, dežnik, krtačo za obleko in čevlje, ščetko za zobe, loščilo in košček mila.

Prošnje za pri-pust k pouku ali za spre-jem notranjih gojencev v zavod naj se vlo-že do dne 30. julija 1931, pri podpisane-ravnatelju.

Prošnje je opremiti z nastopnimi listi-nami:

- a) z rojstnim listom;
 - b) z izpričevalom o cepljenih kozah;
 - c) z zdravniškim izpričevalom o gluho-nemosti z napovedjo, kako je nastala, o telesni zmožnosti in duševni normalnosti;
 - d) z domovinskim listom;
 - e) s šolskimi naznanili, če jih otrok ima.
- Kdor prosi, da bi se otrok sprejel za no-tranjega gojenca, mora vrhutega priložiti izkaz o imovini ali zavezno pismo, da bo plačeval letno oskrbnino, ki jo določi kr. banska uprava, ali pa naj priloži ubožno izpričevalo, napravljeno v zakoniti obliki. Ravnateljstvo si pridržuje pravico, da se prepriča o točnosti imovinskih podatkov.

Ravnateljstvo gluho-nemnice v Ljubljani,
dne 1. junija 1931.

Razne objave

1515

Vabilo

na IX. redni občni zbor,

ki ga bo imela

ČRNA-KAOLIN, D. D. V LJUBLJANI
dne 20. junija 1931 ob enajstih v poslovnih prostorih v Ljubljani, Kralja Petra trg 2.

I. nadstr., s tem dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva o družbenem poslovanju v poslovnem letu 1930.
2. Poročilo nadzorstvenega sveta in sklepanje o odobritvi računskih zaključkov za leto 1930.
3. Slučajnosti.

Po § 11. družbenih pravil morajo polo-žiti delničarji, ki hočejo vršiti glasovalno pravico, najmanj šest dni pred sestankom občnega zbora svoje delnice pri družbeni blagajni v Ljubljani.

Ravnateljstvo.

*

1516

Vabilo

na VIII. redni občni zbor,

ki ga bo imel

»NOVOBOR«, splošna industrijska delniška družba v Ljubljani

dne 20. junija 1930 ob desetih predpoldne v svojih poslovnih prostorih, Kralja Petra trg 2/I., s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva o poslovanju družbe v letu 1930.
2. Poročilo nadzorstvenega sveta in sklepanje o odobritvi računskih zaključkov za leto 1930.
3. Volitve članov ravnateljstva in nad-zorstva.
4. Slučajnosti.

V smislu § 11. pravil imajo delničarji, ki hočejo vršiti glasovalno pravico, polo-žiti najmanj 6 dni pred sestankom občnega zbora svoje delnice pri družbeni blagajni v Ljubljani.

Ravnateljstvo.

*

1527

Objava.

Izgubili smo izpričevalo o preizkušnji na-šega avtomobila znamke Horch, izdano na naše ime, ter ga proglašamo za neveljavno. Majšberg, 30. maja 1931.

Tovarna strojil, družba z o. z.,
Majšberg,

*

1514

Objava.

Izgubil sem odpustnico deške ljudske šole v Ptuj z dne 5. marca 1912 na ime: Ribič Rudolf, rodom iz Ptuja. Proglašam jo za neveljavno.

Ribič Rudolf, a. r.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

104

»Kako pa veš to?« sem ga vprašal.
»Sama mi je povedala.«
»No, no, potem menda ne bo tako hudo,« sem dejal.
»Pač,« je odvrnil, »videl sem ju že skupaj.«
»Potem jo pa pusti, Albert,« sem mu svetoval.
Obstal je. »Ali si znorel? Kaj pa govoriš?«
Zmignil sem z rameni. Raztogotil se je nad menoj. »Kaj pa more ona za to? Saj ji je hudo. Rekel ji je, da si bo vzel življenje, ako jo ne bo od časa do časa videl. Samo v prijateljstvu, seveda.«
Nisem mu odgovoril. Govoril je dalje. »Zakaj pa zdaj molčiš? Prej si vedel vendar dovolj povedati! Ona je — povem ti — ona je —« Umolknil je.
»Toda Albert,« sem odvrnil, »ne razburjaj se vendar. Napravil sem samo nedolžno opazko. Če je tako, kot ti misliš, potem je vendar vse v redu.«
Strmel je predse. »Če tega ne bi bilo več, Ernest —« je dejal tiho, »vse sem stavil na to —«
Našli smo Georga Raheja, ki je sedel sključen ob drevesu. »Imaš cigareto, Ernest?« me je vprašal.

Dal sem mu jo. Prižgal si jo je, in videl sem, da je bil ves zelen v obraz. »Kaj pa je vendar s teboj, Georg?« sem vprašal. Napravil je trudno kretnjo tja nazaj. »Tega ne morem več prenašati.« Presenečen sem se vsedel poleg njega.

»Krvi?« sem vprašal.

Pokimal je. Molče sva pušila. Čez nekaj časa je dejal: »Nedavno so v moji stotnji spravili s sveta dva človeka. Dva mlada fanta. Tudi v gozdu. S krepelci. Bilo je gnusno. To imenujejo tajno sodišče. Kar brez razprave.«

Vrgel je cigareto proč.

»Kaj si še vedno pri vojaki?« sem vprašal.

Zmajal je z glavo. »Nič več. Pri takih stvareh nočem biti zraven.«

»Nedavno sem bil tudi jaz v vojašnici, Georg,« sem dejal, »toda tovarištva, kot ga poznamo mi, ni bilo tam najti.«

Zopet je pokimal. »To je minilo, Ernest —«

Prišel je Jupp in povedal, da se bomo kmalu odpeljali. Šli smo nazaj.

»Kaj boš pa zdaj začel, Georg?« sem vprašal. Zmignil je z rameni. »Že kaj, saj je vseeno.«

Plašč, rumen ko kanarček, nam je zasvetil nasproti. Adolf Ledderhose se ni mogel premagati, da nas ne bi prišel nadzirati. Vedel je, kje bomo klali, zato se je pripeljal na kolesu ravno v času, ko se je imelo meso razdeliti. Tjaden se je že prepiral z njim.

Toda nekaj je čudno: čeprav je Ledderhose v mestu samozavesten, trd veriznik, ki se nam posmehuje, — tukaj med nami je zopet tisti komisi Ledderhose, ki nima ničesar javiti. Willy ga je porinil na stran in navrgel vsakemu na njegov del par precejšnjih kosov slanine in mesa za kotelete. Artur je kričal, toda Willy ga je pomazal s svojo okrvavljeno roko po obrazu in se pripravil, da bo pritisnil še na njegov plašč par krvavih odtisov. Preklinja se je vdal Ledderhose svoji usodi ter se povzpnel na svojo kolo. Preveč se je bal, peljati se z nami na vozu.

Vsak je pobasal svoje stvari. Čez zavoje na vozu smo vrgli nekaj smrekovega vejčja, da smo jih zakrili. Konja sta se spustila v dir. Hladno je postalo. Tretja ura zjutraj. Motno zlato so se bleščala polja ob cesti. Sladak, opajajoč vonj je prihajal od njih. Skovir se je oglašil. Nebo je pobledelo, iz gozdov pa se je dvigal veter, ki je začel pihati pred solničnim vzhodom.

4

Prišli smo s Tjadenovega ženitovanja. Priženil se je v konjsko klavnico, ki je postala prava zlata jama. Kosole in Willy sta mu bila priči. Willy je bil oblečen v svoj prebarvani žaket, na rokah pa je imel natakne bele rokavice. Vse je pa prekosil Tjaden: frak je imel na sebi. Poroka se je zakasnila za pol ure, ker se je začel Kosole vedno zvižati v krčih smeja, če se je ozrl na stran in zagledal bleščati med visokim ovratnikom Tjadenove štrleče uhlje.

Profesor Piccard o svojem letu

V vas Gurgl, kjer se trenutno mudi profesor Piccard, so prinesli mikrofona in tega so zvezali po telefonu z dunajsko oddajno radio-postajo, da je bilo na ta način omogočeno profesorju Piccardu govoriti o svojem letu v stratosferu več milijonom ljudem.

Profesor Piccard je povedal sledeče:

»Prosim, gospoda, da mi verjamete, da mi je prav žal, ker je bilo toliko ljudi zaradi mene v skrbeh. Nesreča je pač hotela, da vrv za ventil ni bila dobra. Zrak pa je bil tako redek, da se je zrakoplov mnogo bolj razširil kakor smo računali in zato ni mogel padati. Že po prvih 25 minutah smo bili 15 kilometrov visoko. Nato smo odvrgli 112 kilogramov balasta in smo se dvignili še 1 kilometer višje. Dvignili bi se bili pa lahko še višje, toda končno smo bili veseli, da je začel zrakoplov padati.«

Nas znanstven uspeh trpi le toliko, ker se je nekaj aparatov poškodovalo. Zmerili pa smo kozmično žarenje v višini 16.000 kilometrov. Posebno važen se mi zdi dokaz, da ljudje lahko žive tudi v stratosferi, če imajo na razpolago na poseben način zgrajene kabine in pa če imajo potrebne aparate za dihanje.«

Za profesorjem Piccardom je govoril njegov spremljevalec inženjer Kipfer. Ta je rekel:

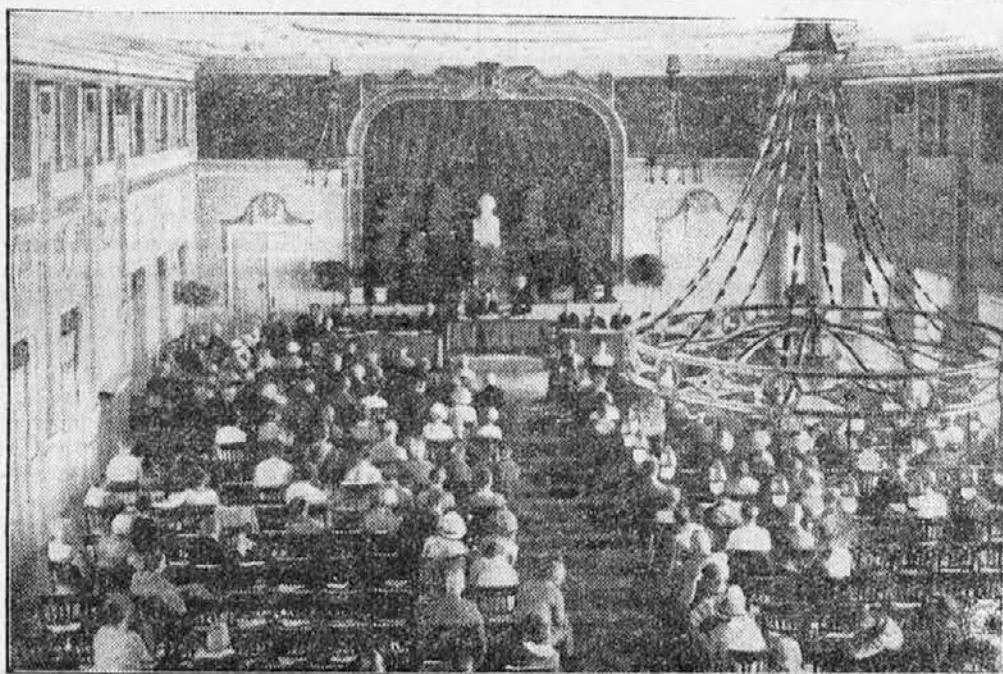
Ko smo se apustili na ledenik, nismo nič vedeli, kje smo; bili pa smo veseli, da smo enkrat na tleh. Vedeli smo pač, da smo pristali na ledeniku, barometer pa je kazal višino 2700 metrov. Ker sva bila med samimi skalami in prepadi, sva sklenila počakati do jutra, predno greva dalje iskat ljudi. Ker pa je to noč mesec silno lepo sijal, midva pa tudi nisva bila posebno trudna, sva začela pospravljati instrumente iz gondole. Pri tej priliki sva ugotovila, da se je nekaj instrumentov poškodovalo; vendar pa so ostali najbolj važni aparati nepoškodovani.

Zjutraj sva gledala z daljnogledom, kje bi najlažje zapustila ledenik. Nato sva odšla po ledeniku navzdol, toda že po enourni hoji sva srečala 8 smučarjev. Takoj se je nama zdelo, da iščejo nas. Bila pa je to ekspedicija, ki jo je pripravil učitelj Falkner. Tej ekspediciji sva izročila prve svoje brzojavke, nato pa so naju gospodje spremljali v dolino. Tam sva šla seveda takoj spat, ker sva bila dovolj utrujena.«

Rodbina profesorja Piccarda

Na sliki vidimo ženo profesorja Piccarda in dva starejša sina. Tistega dne, ko je profesor Piccard srečno pristal, se mu je rodil peti sin.

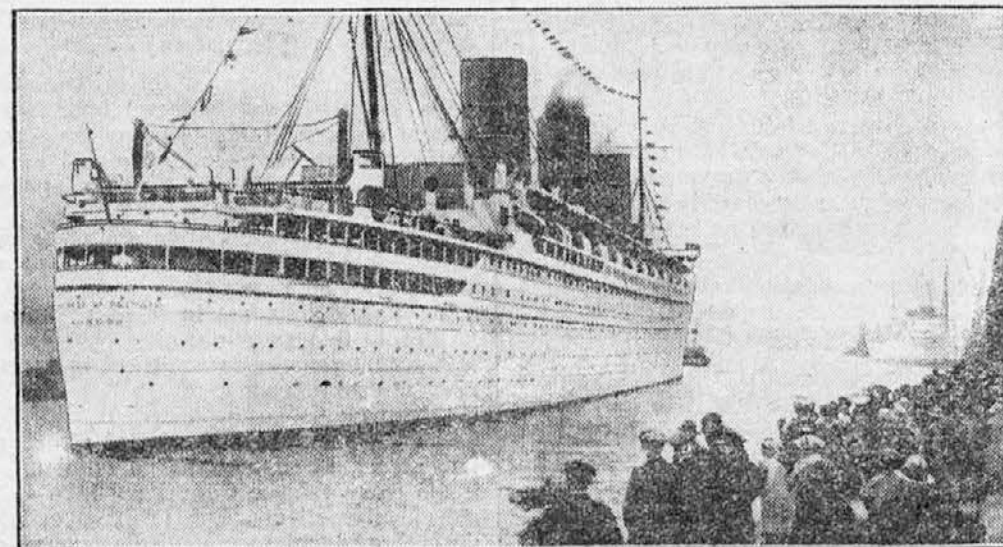

Zborovanje »Goethe-jeve družbe« v Weimarju

Letos je zborovalo veliko nemško književno društvo »Goethe-gesellschaft« v Weimarju (28. in 29. maja), kjer so določili, kako bodo praznovali »Goethe-jevo letos« 1. 1932.

Zrakoplov prof. Piccarda po pristanku v gorah

Najhitrejša angleška ladja »Empress of Britain«

Parnik je nastopil te dni svojo prvo vožnjo v Kanado.

Nemška pisateljica Rikarda Huch

»Goethejevo nagrado« so prisodili letos znani nemški pisateljici Rikardi Huch.

Berlin skrbi tudi za tujce

V Berlinu živi mnogo inozemcev — skoro 2 odstotke vsega berlinskega prebivalstva jih je. Od teh treh odstotkov tujcev pa sta dva odstotka navezana na razne podpore iz javnih sredstev. V preteklem proračunskem letu je mesna občina berlinska podpirala 2660 inozemcev, med temi 562 mladoletnikov, in je izdala za podpore 776.000 zlatih mark (1 marka = 14 dinarjev.) Za tujce pa, ki še niso dolgo v Berlinu, pa so brezposelni, občina sicer tudi skrbi, prizadeva si pa, da jih čimprej spravi v njihove domovinske občine.

Svetloba se širi vedno bolj počasi

Sloveči fizik Gheury de Bray je trdil že pred leti, da hitrost svetlobe pojema od leta do leta. Tej njegovi trditvi učenjaki sprva niso hoteli verjeti. Danes pa prihaja mož na dan z novimi dokazi za resničnost svoje trditve.

Samoposebi sicer stvar ni tako važna, ker je ljudem pač vseeno, če se širi svetloba s hitrostjo 300.000 kilometrov na sekundo ali pa nekaj metrov manj ali pa več. Vendar je pa stvar le nekoliko zanimiva.

Prvi, ki je računal hitrost svetlobe, je bil Danec Olaf Römer. Ta je izračunal, da se širi svetloba s hitrostjo 300.000 kilometrov na uro. Drugi učenjaki so našli zopet nove metode za določitev svetlobne hitrosti, vsi rezultati pa so se do malega vjemali.

Pri vseh računih pa je bilo zanimivo to, da je vsak rezultat bil toliko manjši, kolikor je bil novejšega datuma. Razlike sicer niso bile velike — komaj po nekaj sto metrov na sekundo — vendar pa govori tudi ta okolnost za to, da hitrost svetlobe polagoma pada.

Parizanke znajo

Hčerki nekega bogatega pariškega trgovca se je njen ženin izneveril tik pred poroko. Svatje so dolgo čakali, ženina pa ni bilo od nikoder. Šele čez dva dni je dal povedati pobegli ženin svoji nevesti, da se je premislil. Zapuščena nevesta je nato takoj tožila bivšega svojega ženina za odškodnino v znesku 200.000 frankov, svojo tožbo pa je utemeljila z motivacijo, »da je bila opeharjena za poročno noč.«

Vljudnost

V nekem mestu na Češkem je dala postaviti mesna uprava preko vseh dohodkov v mesto deske z napisom: »Prosim avtomobiliste, naj vozijo pametno.« Na drugi strani deske pa so napisali: »Hvala vsem pametnim avtomobilistom!«

Za kratek čas.

»To je čudno — moja žena je od dne do dne starejša, od leta do leta pa mlajša.«